

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDŽIO - APRIL 23, 2009 • Vol. C Nr. 76

Kaina 75 c.

Diskutuota, ar Lietuvai reikia euro

Diskusijos dalyviai vieningai sutarė, kad Lietuvai būtų tikslinga įsteigti savo valstybinį banką.

Balsas.lt nuotr.

Vilnius, balandžio 22 d. (ELTA) – Galimas greitas euro įvedimas pagal Tarptautinio valiutos fondo patarimus Europai lengvesnėmis sąlygomis ar įėjimas į euro zoną šaliai atitinkant dabar nustatytus Mastrichto reikalavimus – apie tokio scenarijaus plusus ir minusus Lietuvai diskutuota Eltoje surengtoje diskusijoje „Ar Lietuvai reikia euro?“.

Joje dalyvavo buvęs Lietuvos banko valdybos pirmininkas įvedant

litą Romualdas Visokavičius, Žalgirio nacionalinio pasipriešinimo judėjimo atstovai – „Respublikos“ vyriausiasis redaktorius Vitas Tomkus, Rolandas Paulauskas ir Kostas Smoriginas.

R. Visokavičius prisiminė laikus, kai Lietuva stojosi ant kojų po sovietinės okupacijos ir kai jai, pritrūkus grynųjų pinigų, pirmiausiai į apyvartą buvo išleisti laikinieji talonai ir kaip buvo ruošiamasi nacionalinės valiutos ir lito įvedimui.

Po lito įvedimo istorijos keltas klausimas, ar būtina lito atsisakyti.

R. Visokavičiaus nuomone, euro įvedimas Lietuvai būtinas, nors lito, kaip nacionalinio pinigų, sukeliančio patriotinių emocijų, jam tikrai gaila. Anot jo, plusų būtų pakankamai daug: į šalį ateitų greičiau ir daugiau investuotojų, pagerėtų šalies vertinimas, pinigų operacijos taptų greitesnės ir pigesnės, taip pat pigesni ir kreditai, be to, būtų lengviau pasiskolinti kituose Europos bankuose. Eurais, anot R. Visokavičiaus, suteiktų šaliai daugiau finansinio stabilumo, vieninga valiuta teiktų ir didesnio skaidrumo, nes jis būtų dvigubas.

Žalgirio nacionalinio pasipriešinimo judėjimo atstovas R. Paulauskas išreiškė abejonę, ar Lietuva artimiausiu metu gali atitikti Mastrichto reikalavimus, tad euro įvedimo tikslai sunkiai įgyvendinami. Be to, pasak R. Paulausko, ir įsivedus eurą skolos nuo to nesumažės, neteksim nacionalinės valiutos devalvavimo mechanizmo.

Nukelta į 6 psl.

Į Lietuvą atvyks Ispanijos karališkoji pora

Vilnius, balandžio 22 d. (ELTA) – Gegužės 6 d. į Lietuvą dviejų dienų valstybinio vizito atvyks Jo Didenybė Ispanijos Karalius Juan Carlos I ir Karalienė Sofija. Ispanijos karališkąją porą lydinčioje delegacijoje – Karaliaus rūmų, diplomatijos, žiniasklaidos atstovai.

Tą pačią dieną Ispanijos Karalių ir Karalienę priims prezidentas Valdas Adamkus ir ponija Alma Adamkienė. Vėliau karališkoji pora Antakalnio kapinėse padės vainiką prie paminklo žuvusiesiems už Lietuvos laisvę.

Ispanijos Karalius susitiks ir su ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi. Vakare Lietuvos prezidentas surengs iškilmingą vakarienę Karaliaus Juan Carlos ir Karalienės Sofijos garbei.

Gegužės 7 d. Ispanijos Karalius susitiks su Seimo pirmininku Arūnu Valinsku ir pagrindinių parlamentinių politinių partijų atstovais.

Karališkoji šeima lankysis Vilniaus universitete, apžiūrės parodas P. Smuglevičiaus salėje: „Lietuvos spaudos istorija: nuo pirmosios lietuviškos knygos 1547“ ir „Hispania Antiqua“. Universitete Karalius ir Karalienė susitiks su studentais, Lietuvoje gyvenančia ispanų bendruomene.

Trakuose numatyti Ispanijos karališkosios poros ir Lietuvos vadovo bei jo sutuoktinės pietūs. Po jų Ispanijos Karalius Juan Carlos I ir Karalienė Sofija išvyks į Madridą.

Užsienio lietuvių klausimus spręs speciali komisija

Vilnius, balandžio 22 d. (BNS) – Vyriausybė trečiadienio posėdyje nutarė sudaryti Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisiją.

Komisija svarstys ir teiks pasiūlymus Vyriausybei dėl valstybės santykių su užsienio lietuviams strateginių veiklos krypčių ir jų įgyvendinimo, dėl valstybės įstaigų veiklos suderinimo, teisės aktų, susijusių su užsienio lietuvių reikalais, projektų

rengimo ar parengtų teisės aktų tikslingumo.

Šios komisijos veiklos tikslas – stiprinti valstybės ryšius su užsienio lietuviais, įtraukiant juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą.

Komisijai vadovaus ministras pirmininkas, jai priklausys užsienio reikalų, finansų, kultūros, socialinės apsaugos ir darbo, švietimo ir moks-

Mirė Dalia Katiliūtė-Boydstun

Čikaga, balandžio 23 d. („Draugo“ info) – Balandžio 18 d., eidama 66-uosius metus, Lietuvoje mirė psichologė Dalia Katiliūtė-Boydstun.

Gimė 1943 m. spalio 9 d. Marijampolėje. 1957 m. baigė Šv. Antano mokyklą, 1961 m. Notre Dame akademiją. Studijavo psichologiją Creighton University Omaha, 1965 m. jį baigė bakalauro laipsniu, 1972 m. University of Nebraska Omaha įgijo magistro laipsnį. 1972–1980 m. dirbo University of Nebraska-Lincoln, jame įgijo daktaro laipsnį.

1980–1982 m. Illinois Institute of Technology Čikagoje profesorė asistentė. Nuo 1981 m. privačių ir valstybinių įstaigų patarėja. Profesorė nuo 1982 m. St. Xavier University Chicago dėstė psichologiją ir vadybą.

Paskelbė mokslinių straipsnių, skaitė paskaitas JAV ir Kanadoje. Lituanistikos instituto narė, „Aidų“, „Naujojo židinio“ bendradarbė. Dalyvavo VI Mokslo ir kūrybos simpoziume (humanitarinių ir socialinių mokslų sk. pirmininkė). 1989–1996 m. VDU Atkuriamojo senato narė.

A. a. Dalia Katiliūtė-Boydstun.

Jono Kuprio nuotr.

1990–1991 ir 1993–1995 m. skaitė paskaitas Vilniaus universitete ir VDU. Buvo aktyvi ateitininkė (1983–1987 m. buvo Moksleivių ateitininkų sąjungos pirmininkė).

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Išpūdziai iš Vasario 16-osios minėjimo Seattle, WA (p. 2, 11)
- V. Adamkaus metinį pranešimą vertina Lietuvos žurnalistai (p. 3, 9)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Lūdna lietuvių telkinio Pompano Beach, FL ateitis (p. 5)
- Kandidatai į LF Tarybą: Kuolas, Ramašauskienė (p. 5)
- Šeimininkės patarimai (p. 8)

Valiutų santykis

1 USD — 2,67 LT

1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-22-09

PERIODICALS

Redakcijos žodis

Jau kuris laikas sklando kalbos, kad PLC Lemonte reikia lėšų. (O kam šiais laikais jų nereikia?) Atrodo, PLC administracija rado išeitį – atimti iš Maironio lituanistinės mokyklos 6 klases, o mokinių tėvų suremontuotas ir įrengtas patalpas išnuomoti biurams. Tai tikrai „graži dovana“ šiais metais įvyksiančio mokyklos 50-mečio proga. Kaip rašoma 2009–2010 m. m. registracijos pranešime, rūsyje skirtas naujas patalpas mokykla turi įsirengti savo lėšomis. Gal po kiek laiko ir tas patalpas PLC išnuomos? Kas atsitiko? Kodėl mes, vietoj to, kad paremtume mokyklas, mokinius grūdame, anot vieno mūsų skaitytojo, „į sklepą“. Ar yra žmonių Lietuvių Fonde, JAV LB Krašto valdyboje, kuriems rūpi lituanistinis švietimas? Gal skambiai besivadinančiame centre išvis greitai nebebus vietos mažiesiems lietuviukams?
Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaite
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

SEATTLE, WA

Įspūdžiai iš Vasario 16-osios minėjimo

DR. GENDRIKAS LIKAS

Į Seattle su žmona atvykome praėjusių metų gruodžio pabaigoje aplankyti dukros Daivutės Likas. Per šv. Kalėdas susipažinome su lietuvių šeimomis, gyvenančiomis Washington valstijoje. Mums tai buvo labai svarbūs susitikimai, nes vietos lietuviai ėmė mus aktyviai globoti. Mus labai rūpestingai globojo Vilma ir Virgis Činčiai. Jų pakviesti apsilankėme Vilniaus kvarteto koncerte ir Vasario 16-osios minėjime.

Abu renginiai buvo puikūs. Apie Vasario 16-osios minėjimą norėčiau pakalbėti plačiau. Mums tai nebuvo eilinis renginys, sukėlė daug emocijų ir prisiminimų.

Prieš dvidešimt metų negalėjau net įsivaizduoti, kad galėsiu kada nors apsilankyti Jungtinėse Amerikos Valstijose. Tada tai atrodė neįmanoma. Net Lietuvai atgavus nepriklausomybę 1990 metais, dar ilgus metus net nesvajojau, kad kada nors čia atvyksiu. Kad mes su žmona dabar susipažįstame su JAV, esame dėkingi dukrai Daivutei – ši kelionė yra jos dovana mums.

Jungtinės Amerikos Valstijos ir lietuviai

Aš, kaip daugelis lietuvių, visada turėjau slaptą svajonę – apsilankyti JAV. Jungtinės Amerikos Valstijos mums, lietuviams, kaip ir daugelio šalių piliečiams, yra ne eilinė šalis, o svajonių, laisvės, geresnio gyvenimo šalis. Į ją lietuviai bėgo gelbėdamiesi nuo carinės Rusijos priespaudos: ochrankos ir žandarų persekiojimų, vengdami patekti į kalėjimus ar Sibiro tremtį už priešinimąsi rusinimui, lietuvių kultūros ir kalbos naikinimui, vengiant patekti rekrutais į carinę kariuomenę. Į JAV bėgo 1794, 1831, 1863 metų carinės kariuomenės numalšintų laisvės sukilimų dalyviai, žandarų aktyviai persekiojami knygnešiai, carinės priespaudos nepakeliantys Lietuvos šviuosliai, inteligentai ir varguoliai.

Dėl išvardytų priežasčių JAV gyvena beveik trečdalis lietuvių tautos. Lietuvoje niūriai juokaujama, kad Čikagoje gyvena daugiau lietuvių, negu Vilniuje ir Kaune kartu sudėjus. Deja, tai – tiesa, o ne juokas.

R. Mikšys įteikia Zitai Petkienei medalį, pažymint jos 28-erių metų sukaktį, jai vadovaujant Seattle šokių grupei „Lietutis“.

* * *

Pirmieji lietuviai į Anglijos karalystės kolonijas Šiaurės Amerikoje atvyko dar XVIII a. viduryje, kai šios kolonijos dar nebuvo laisvos ir kai dar nebuvo Jungtinių Amerikos Valstijų. Pirmieji čia atvykę lietuviai, kartu su kitais kolonistais, dalyvavo Anglijos karalystės Šiaurės Amerikos kolonijų laisvės kovose. Jie prisidėjo prie laisvų Jungtinių Amerikos Valstijų sukūrimo.

Žymiausias lietuvis, dalyvavęs laisvės kovose ir įjėęs į JAV istoriją, yra generolas Tadas Kosciuszka. Jis į Šiaurės Amerikos kolonijas atvyko 1775 metais. Prieš metus baigė Prancūzijos karo akademiją, turėjo kapi-tono laipsnį.

Kai 1776 metais Šiaurės Amerikoje prasidėjo kovos už nepriklausomybę, Kosciuszka nedvejodamas stojo į sukilėlių kariuomenę ir dalyvavo laisvės kovose petis į petį su George Washington. Jo vadovaujami daliniai ne kartą nugalėjo anglus svarbiuose mūšiuose. Už sėkmingą vadovavimą sukilėlių daliniams Kosciuszka greitai buvo suteiktas pulkininko laipsnis. JAV laisvės kovose jis dalyvavo nuo pirmos iki paskutinės dienos – 8 metus.

1783 metų rudenį JAV Kongrese vyko iškilingas nusipelnusių Nepriklausomybės kovų dalyvių pagerbimas ir apdovanojimas. Kosciuszka taip pat buvo apdovanotas, jam buvo suteiktas JAV kariuomenės brigados generolo laipsnis.

1785 metais generolas Kosciuszka grįžo į tėvynę ir greitai įsijungė į kovas už Lietuvos laisvę, vadovavo 1794 metų sukilimui prieš rusų okupantus.

2008 metais JAV Kongrese, minint laisvės kovų pabaigos 325 metines, Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus pasakė: „... mūsų šalis dar XVIII amžiuje simboliškai sujungė vienas žmogus – už Lietuvos ir JAV laisvę kovojęs generolas Tadas Kosciuszka. Šis, greta JAV Nepriklausomybės tėvų už laisvę kovojęs lietuvis suprato, kad JAV kova už nepriklausomybę tiesia kelius ir Lietuvos laisvei. Todėl kai jis 1785 metais grįžo į tėvynę, visas savo jėgas ir kario patirtį, įgytą JAV, paaukojo kovai už savo šalies laisvę“.

Tai tik vienas pavyzdys. Daug lietuvių įvairiu metu tarnavo JAV ka-

riuomenėje ir kovojo Pirmajame ir Antrajame pasauliniuose karuose, Korėjoje, Vietname. Yra jų greta su amerikiečiais kariais ir dabar – Irake ir Afganistane. Lietuviai visada buvo ir yra tikri amerikiečių sąjungininkai, lojalūs JAV piliečiai. Tuo mes galime didžiuotis, juolab kad tokia didelė lietuvių tautos dalis dabar gyvena JAV. Lietuvoje mažai šeimų, kurių artimesni ar tolimesni giminaičiai negyventų JAV. Ir mano šeimoje: pusė giminių gyvena Lietuvoje, antra pusė – Amerikoje. Todėl man svarbu žinoti, kaip jie čia gyvena, kuo domisi, kaip ilsisi, kokias ir kaip švenčia šventes.

Įspūdžiai iš minėjimo

Aš visada domėjausi lietuvių gyvenimu JAV. Kai ką žinojau: kad yra Lietuvių Bendruomenės įvairiuose miestuose, kad lietuviai turi tautinių šokių kolektyvus, sporto kolektyvus ir komandas, kad leidžia laikraščius, organizuoja dainų šventes, sporto varžybas ir įvairius kitus renginius. Aš žavėjausi, kad lietuviai yra organizuoti ir aktyvūs. Supratau, kad ši veikla reikalauja didelio pasiaukojimo. Bet vienas dalykas yra žinoti visa tai teoriškai ir visai kitas – pamatyti tai realiam gyvenime. Džiaugiuosi, kad galėjau dalyvauti Washington valstijos Lietuvių Bendruomenės renginiuose ir galiu pasidalinti savo įspūdžiais.

Vasario 16-osios renginys Seattle LB buvo labai turiningas ir puikiai organizuotas. Lenkiu savo žilą galvą prieš šio renginio organizatorius.

Minėjimas vyko latvių bendruomenės centre. Tik įėjus į vestibulį mus pasitiko tautiniais rūbais apsirengę Vilma ir Virgis Činčiai bei Aušra ir Audrius Vaštakai. Į atlapus mums įsegė trispalves juosteles, įteikė minėjimo programas. Visi linksmi, šypsoji, visų nuotaika puiki, šventiška. Tai mus nuteikė labai optimistiškai.

Įeiname į salę, kuri puikiai sutvarkyta ir papuošta. Centras paliktas laisvas, abiejuose salės šonuose sustatyti stalai – jie padengti, papuošti gelėmis. Ant stalų – vynas, taurės, sausainiukai, riešutėliai. Viešpatie, kiek čia įdėta darbo! Kiek paaukota laisvalaikio valandų! Kas visa tai sutvarkė ir papuošė? Žiūrime į programą. O ten juodu ant balto parašyta: už salės sutvarkymą ir papuošimą atsakingos Činčių, Vaštakų ir Lukoševičių šeimos. Mums – gerai, mes pabūsime minėjime, pasilinksminsime ir keliausime namo. O jie turės viską sutvarkyti. Iki kelintos valandos nakties jie tą salę sutvarkys? Supratau vieną dalyką: Lietuvių Bendruomenių renginiai vyksta dėl to, kad yra tokių šaunių savanorių rengėjų. Kol jų bus – Lietuvių Bendruomenių renginiai vyks!

Minėjimas prasideda. Jaunuoliai į salę įneša JAV ir Lietuvos vėliavas. Paskui juos žengia tautiniais drabužiais apsirengę vaikučiai ir jaunuoliai. Sugiedami abiejų valstybių himnai. Vaikučių ratelis „Lašelis“ pašoka šokius „Du gaideliai“ ir „Mano batai buvo du“. Į renginį buvo pakviesti ne tik Amerikos lietuviai, bet ir buvęs pirmasis JAV ambasadorius atkurtoje Lietuvos valstybėje Darryl Johnson, latvių ir

Nukelta į 11 psl.

PREZIDENTO METINĮ PRANEŠIMĄ VERTINA LIETUVOS ŽURNALISTAI

Balandžio 21 d. Seime perskaitytą paskutinį Prezidento Valdo Adamkaus metinį pranešimą Lietuvos radijuje vertino žurnalistai **Andrius Navickas**, **Vladimiras Laučius** ir **Artūras Račas**.

Andrius Navickas. Šio metinio pranešimo laukiau, nes tai yra Prezidento, kuris dešimtmetį vadovavo Lietuvai, politinis testamentas. Valdas Adamkus ir šiandien išlieka gana populiarius, tačiau net jo šalininkams kyla daug klausimų dėl neaiškių, kartais sunkiai suvokiamų Prezidento veiksmų. Tikėjausi, kad šis pranešimas padės suprasti Prezidento poziciją vienu ar kitu klausimu, bus paaiškinta, ką ketino padaryti, kas buvo svarbiausia, tikėjausi jo veiklos apibendrinimo ir išvadų. Tenka pripažinti, kad šis pranešimas lūkesčius nuvylė.

Adamkus sako, kad mūsų politikoje reikia ne filosofinės išmonės, o politinės valios, bet jo paties pranešime būtent išmonės ir buvo kur kas daugiau, nei valios išsiaiškinti problemas. Kalbėta apie moralę, apie oligarchiją, žmogiškumo trūkumus, tačiau nepaaiškinta, kodėl viskas vyksta būtent taip. Pranešime trūksta aiškos raidos vizijos, išgirdome filosofinį traktatą. O mums šiandien reikia labai konkrečių siūlymų: apeitas dabartinės Vyriausybės veiksmų klausimas, neįvertintas antikrizinis planas, ar Prezidentas pritaria daromiems sprendimams, taip ir lieka neaišku.

Man labai įstrigo pati pabaiga, kai Adamkus sako, kad kitos kartos atleis už klaidas, bet ne už melą. Veikiausiai tai tiesa, bet faktas tas, jog Prezidento klaidų būta nemažai. Gal tai ir nebuvo melo atvejai, bet neaiškumai taip ir liko nepaaiškinti: įvykiai aplink VSD, energetinį saugumą, teismų ir teisėjų klausimai.

Man labai užkliuvo vieta apie teismus – visiškai prasiленkiama su tuo, kas buvo pasakyta prieš penkerius metus, pirmajame antrosios kadencijos metiniame pranešime. Kadencijos pradžioje Adamkus tvirtino, jog būtina kovoti už teismų viešumą, jog teismai negali užsidaryti nuo visuomenės, o dabar nuogąstauja, jog drįstama kritikuoti teismų darbą. Tikrai nemanau, jog teisėjai turėtų tapti nekritikuotinu, „šventu“ klanu.

Prisipažinsiu, balsavau už Adamkų per rinkimus, siejau su juo didelius lūkesčius. Jis tikrai yra vienas iš doriausių Lietuvos politikų, tačiau lieka daug klausukų ir už daug ką jis turėtų prisiimti atsakomybę. Dabar tapo madinga kalbėti apie moralę ir tai, kad ji nustumia į šoną. Tą patį savo pranešime sako ir Prezidentas. Bet taip ir lieka neatsakytas klausimas, kas, Prezidento nuomone, yra ta moralė ir kas, jei ne tie patys politikai, ją nustumia į šoną. Prezidentas teisis – moralinė krizė tikrai yra, bet juk reikia ne moralistų, o moraliai besielgiančiųjų. Reikia ne tik abstrakčiai kalbėti apie moralę, bet drąsiai įvardyti konkrečius jos paminimo pavyzdžius ir reikalauti ištaisyti klaidas.

Bandydamas ieškoti teigiamų dalykų bandau lyginti Algirdo Brazausko ir Adamkaus metinius prane-

šimus. Tai visiškai nesulyginami dalykai: Adamkaus metiniai pranešimai nustatė standartą būsimo Prezidento pranešimams. Brazausko pranešimuose buvo tik ekonominiai skaičiai, Adamkaus pranešimuose atsirado filosofinė mintis, apibendrinimų apraiškos. Nesulyginamos ir užsienio politikos: kad ir kaip vertintume Adamkų, turime pripažinti, jog jo užsienio politika tikrai buvo kieta. Tiesa, galima ginčytis, kiek tas kietumas visada buvo pagrįstas.

Prezidento metinis pranešimas apskritai yra politinis veiksmas, bet kalbant konkrečiai apie šį pranešimą, man kyla klausimas, kokį krūvį jis turi? Sutinku, kad sunku pasakyti kalbą, kuri atgaivintų užgesusią politikų valią. Tačiau vien politologinių postringavimų šiandien tikrai nepakanka. Politikas yra žmogus, kuris turi siūlyti veiksmus, sprendimus, o ne paprasčiausiai pasakoti, ką mato aplinkui. Prezidento išsakyti vertinimai tikrai teisingi, tačiau iš politiko reikia daugiau nei vertinimų išsakymo. Kita vertus, susidaro įspūdis, kad kiekviename metiniame pranešime Prezidentas pradeda iš pradžių, pamiršdamas, kas buvo pasakyta prieš metus. Būtų buvę puiku, jei Prezidentas būtų išsakęs, ką jam pavyko nuveikti per kadenciją, ko nepavyko padaryti. Būsimajam Prezidentui, skaitant metinį pranešimą, visų pirma linkėčiau nuoseklumo ir suvokimo, kad yra politikas, o ne politologas.

Vladimiras Laučius. Graži kalba, įvardytos pagrindinės problemos. Tačiau stebina tai, kad Prezidento institucijos vaidmens beveik nematyti, neaišku, kaip prie visko, kas vyksta, prisidėjo ir prisideda pats Prezidentas. Tų dalykų, kuriuos jis kalbėjo prieš penkerius metus – apie skurdo Lietuvą, apie dėmesį vidaus, o ne tik užsienio politikai – paskutiniame pranešime beveik neliko. Neišgirdau, kaip Prezidentui pavyko pasiekti užsibrėžtų tikslų. Neįžvelgiau aiškos sąsajos tarp Prezidento kadencijos pradžios ir pabaigos.

Užsienio politika yra toks dalykas, kur idealizmas yra ne visada aiški ir vienareikšmiška sąvoka. Tai, kas mums atrodo kaip idealai, kaimynų visuomenėms nebūtinai bus idealai. Mes patys sau atrodome geresni, skleidami demokratines vertybes, bet vargu ar tai dera tapatinti su tikruoju idealizmu. Idealai kur kas aiškiau suvokiami kalbant apie vidaus politiką.

Kalba apie moralės nuvertinimą tarsi plevena beorėj erdvė. Moralinis nuosmukis tiesiog nepaaiškintas: kaip tai susiję su konkrečiais sprendimais ir ekonominėmis aktualijomis? Politinės atsakomybės požiūriu lieka neaišku, kur buvo paties Prezidento atsakomybė. O jei kažkas vyko dėl kitų kaltės, tai tuos kaltuosius derėtų įvardyti.

Kartais sakoma, jog Prezidentui veikti trukdė jo aplinka. Mąstymas, kad kaltas ne vadovas, o aplinka, būdingas ne laisvoms, o autoritarinėms visuomenėms. Nemanau, kad aplinkos problema yra tai, jog Prezidentas neišpildo lūkesčių. Žinoma, nuo komandos daug kas priklauso, o ir pati Prezidentūra yra **Nukelta į 9 psl.**

Progresinių mokesčių demagogija

KĘSTUTIS GIRNIUS

Lietuvoje sunku racionaliai diskutuoti apie progresinius mokesčius. Vos pradėjus kalbėti apie jų įvedimą, užkuriama galinga propagandos kampanija, kuria stengiamasi sukurti įspūdį, jog pritarimas tokiems mokesčiams reikštų Lietuvos ūkio žlugimą.

Pirmuoju smuiku groja lobistinės organizacijos, tokios kaip Lietuvos laisvosios rinkos institutas. Ir rimtesni ekonomistai kritikuoja mokesčius arba aiškina, kad jie jau įvesti Lietuvoje, nes neapmokestinamas pajamų dydis priklauso nuo individų atlyginimų.

Proporcinių mokesčių demonologijoje vyrauja trys pagrindiniai teiginiai apie jų įvedimo pasekmes: esą niekas nenorės dirbti, niekas nenorės investuoti į juos turinčią šalį, niekas nemokės mokesčių. Šiek tiek sutirštintu spalvas, bet aiškinama, kad žmones mažiau dirbs, tad ūkis nukentės. Geriau uždirbantys slėps mokesčius, jų nemokės arba iškeltų gyventi į šalis, kur mokesčių sistema jiems palankesnė. O šalis nebepritrauks užsienio investicijų. Trumpai drūtai, progresiniai mokesčiai esą prilygsta mirties nuosprendžiui ūkiui.

Nors geras atlyginimas ir maži mokesčiai gal yra itin svarbūs kai kuriems žmonėms, tik skurdi ir dogmatiška psichologija tvirtina, kad tai pagrindinė paskata žmogui dirbti. Net gaudami kuklų atlyginimą, daugelis žmonių sunkiai ir veiksmingai dirba, nes jie nori vadovauti ar būti pirmieji, nenori būti pavaldiniais, jiems pats darbas patinka, jis įdomus ir juos įtraukia, jie laiko jį svarbiu ir t. t. Motinos ir mokslininkai rodo, kad darbštumo ir darbo kokybės nelemia algos dydis, finansinės paskatos, prabangaus gyvenimo vilionės.

Gerokai iškalbingesni kiti duomenys. Ekonomistas T. Pikkety pažymi, kad nuo 1932 iki 1980 m. JAV aukščiausias mokesčių tarifas vidutiniškai buvo 80,2 proc., kai kuriais metais jis net siekė 91 proc. Nepaisant nepaprastai aukštų progresinių mokesčių, tai buvo Amerikos kapitalizmo klestėjimo metai, ūkis sparčiai augo, netrūko darbščių, sumanių bendrovių vadovų.

JAV patirtis yra taisyklė, ne išimtis. Ne tik praėjusiame amžiuje, bet ir dabar. Pagal 2008 m. Pasaulio ekonomikos forumo konkurencingumo duomenis, konkurencingiausios šalys yra JAV, Šveicarija, Danija, Švedija, Singapūras, Suomija, Vokietija, Olandija, Japonija, Kanada. Šios šalys turi gerokai aukštesnius progresinius mokesčius negu siūloma įvesti Lietuvoje. Pažvelkime į šalis, kurios panaikino progresinius mokesčius ir įvedė proporcingus. Irakas, Ukraina, Rumunija, Gruzija, Mongolija, Rusija, Jamaika, Kazachstanas, Kirgizija, Makedonija, Juodkalnija, Albanija, Bulgarija – tai tikra nevykėlių rinktinė, šalys, kurias valdo savo piliečių gerovei abejingos kleptokratijos. Ūkiškai šiek tiek pažangesnės yra tik Baltijos šalys, Slovakija, Čekija ir Islandija, kuri, tiesa, visiems taiko 35,7 proc. dydį. Akivaizdu, kad progresinių mokesčių buvimas neužkerta kelio į ūkio klestėjimą, jų panaikinimas neužtikrino geresnio gyvenimo galimybes.

Kitas Lietuvoje plačiai brukamas mitas teigia, kad progresiniai mokesčiai atbaido užsienio investuotojus. Europos Sąjungoje 2007 m. mažiausiai tiesioginių investicijų vienam gyventojai sulaukė Rumunija, Lietuva, Latvija, Lenkija, Graikija ir Bulgarija; daugiausia – Olandija, Airija, Danija, Suomija. Jokia staigmena, kad investicijos plaukia į ūkiškai stiprias šalis, ir investuotojų neatbaido progresiniai mokesčiai. Šalies politinis pastovumas, geografinė padėtis, infrastruktūra, kvalifikuota darbo jėga, teisinė santvarka ir kiti veiksniai suvaidina svarbesnį vaidmenį užsienio investuotojams. Lietuva jau 13 metų turi proporcingus mokesčius, bet jie nepatraukia užsienio investuotojų. Ir neatbaidytų.

Nenoriu tvirtinti, kad mokesčiai apskritai nerūpi investuotojams. Jie didina darbo jėgos kainą. Bet gerokai daugiau reikšmės skiriama ne pajamų mokesčių progresyvumui, o „Sodros“ mokesčiams. Užsienio bendrovė gal jaus pareigą padidinti atlyginimus specialistams, kurie siunčiami dirbti šalyje su aukštais progresiniais mokesčiais. Bet tai kišenpinigiai, palyginus su 30 proc. „Sodros“ mokesčiu kiekvienam darbininkui. Progresiniai mokesčiai ir jų dydis turi tik mažą poveikį bendrovės sprendimui dėl investavimo.

Aiškinama, kad progresiniai mokesčiai skatintų geriau uždirbančius slėpti pajamų dydį, bendroves mokėti „vokeliais“, išaugtų šešėlinė ekonomika, sumažėtų įplaukos į biudžetą. Nuogastavimai yra gerokai perdėti. Rimtos bendrovės nerizikuos dviguba buhalterija. Jei mokesčių inspekcija dirba neveiksmingai, gali kilti pagunda nuslėpti pajamų dydį. Tokia galimybė nėra argumentas prieš progresinius mokesčius, bet turėtų būti paskata kurti veiksmingesnę mokesčių inspekciją.

Darosi vis sunkiau pinigų slėpti užsienyje. Dėl didelio kaimynų spaudimo Šveicarija, Austrija, Liuksemburgas jau keičia savo bankų taisykles, verčia juos dirbti skaidriau. Neseniai pasibaigusiame G-20 aukščiausio lygio susitikime susitarta dėl priemonių, kurios privers tapti atviresnėmis valstybėmis, kurios lyg šiol sudarė sąlygas mokesčių vengimui. Tik fanatikas paliks Lietuvą ir nutars gyventi, tarkime, Bulgarijoje ar Rumunijoje, nes ten mokesčiai mažesni. Jei tokių būtų, linkiu jiems sėkmės.

Nukelta į 11 psl.

„DRAUGO”

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Kas naujo Čikagos lituanistinėje mokykloje?

Ko mokosi ir apie ką kalba Čikagos lituanistinėje mokykloje šeštokai. Apie tai mums papasakojo jų mokytoja Audronė Sidaugienė.

Ką galvojo mažoji katytė prieš mirtį?

Kiekvienais metais šeštokai susipažįsta su Jono Biliūno kūryba. Neseniai, perskaitę „Brisiaus galą“, braukėme ašaras; net patys judriausi klasės berniukai pusvalandžiui susimąstė. Nelikome abejingi ir mažojo Joniuko istorijai. Šis pasakojimas padėjo šeštokams puikiau įsivaizduoti ir tą istorinį laikotarpį, apie kurį ne kartą kalbėjome istorijos pamokose. Na, o paskaitę „Kliudžiau” pamėginome paskutinius katytės išgyvenimus papasakoti jos vardu.

Goda Orentaitė įsivaizdavo, kad katytė taip galvojo: „Aš pažiūrėjau į berniuką ir pradėjau tyliai verkti. Ką jis darė? Kodėl jis taip daro? Aš nieko nežinau, tik girdėjau, kaip berniukas iššovė savo strėlę... Aš užmerkiau akis ir nukritau iš skausmo.”

Ugnė Jurgaitytė taip perteikė katytės išgyvenimus: „Aš alkana. Mane paliko šeima – visi išvyko. Laukiu patvorėje kokio nors žmogaus. Tada pamaciau berniuką, žiūrintį į mane. Mano širdyje suvirpėjo džiaugsmas. Pakviečiau jį arčiau, jis gi neskriaus... Tada jis greitai pasiėmė strėlę ir nusišautė į mane. Nesupratau. Kaip aš norėjau, kad jis mane paglostytų, į šiltus namus parsineštų! Bet nespėjau išsiaiškinti. Pajutau skausmą, vieną geliantį skausmą ir pajutau gyvybę, bėgančią nuo manęs kraujo takais. Pažiūrėjau į berniuką. ‘Kodėl?’

– aš klausiau. Jis metė savo strėlės ir įbėgo vidun. Ir aš, įsivaizdavau, kaip aš bėgu paskui jį lakti šilto pienuko. Ak, kaip sunku galvoti. Jaučiu, kad viskas nieko nebereiškia.”

Seniausias daiktas namuose...

Šeštokams buvo pasiūlyta papasakoti apie seniausią daiktą jų namuose. Monika Ringytė ne tik papasakojo, bet ir atnešė visiems parodyti savo prosenelės austą rankšluostėlį, o Ugnė Jurgaitytė atsinešė seną žiedą.

Monika Ringytė sakė, kad rankšluostėlis buvo išaustas 1934 metais. „Rankšluostėlis yra lininis ir labai gerai išsilaikęs. Močiutė paliko jį mano mamai, o mama paliks jį man. Taip šis rankšluostėlis keliauja iš kartos į kitą. Mano prosenelė turėjo tris dukras, o jos turėjo irgi tris dukras – kiekviena po vieną. Trys puseserės turi irgi po vieną dukrą: Deimantę, Jūratę ir mane, Moniką. Rankšluostėlis turėjo būti padalytas į tris dalis, todėl kad mūsų yra trys anūkės. Rankšluostėliui – 75 metai.”

Austėja Stanevičiūtė papasakojo, kad seniausias daiktas jų namuose yra moneta, kurią jai padovanojo kaimynas, kai ji priėmė Pirmąją Komuniją: „Ta moneta nukalta Amerikoje 1882 metais. Tai iš tikrųjų yra doleris. Moneta yra palyginti nemaža ir ant monetos yra pavaizduota mergaitė. Moneta padaryta iš gryo sidabro. Mūsų kaimynas labai geras, nes jis man ir sesei Naujųjų metų proga padovanojo dar po vieną monetą, kurios pagamintos 1907 metais. Aš norėčiau tas monetas ilgai išsaugoti.”

Čikagos lituanistinėje mokykloje balandžio 18 d. vyko tradicinė Lietuviško žodžio šventė. Joje apsilankė aktorė Nijolė Narmontaitė iš Lietuvos. Mažiesiems aktorė paskaitė ištrauką iš Vytauto Petkevičiaus „Kodėlčiaus”, o vyresniems mokiniams – keletą ištraukų iš mokinių rašinių, lietuvių autorių eilėraščių ir padainavo dainą žemaitiškai.

Nuotraukoje: aktorė N. Narmontaitė svečiuose Čikagos lituanistinėje mokykloje.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Savas kraštas

Mecenatė Marija Remienė, gyvenanti Čikagoje, savo gimtųjų vietų – Musninkų vidurinėje mokykloje kasmet organizuoja rašinių konkursą tos mokyklos mokiniams. Siūlome skaitytojams vienos iš nugalėtojų rašinį.

Svetimos šalys iš pažiūros atrodo labai žavios, o gimtojoje kartais sunkiai išvelgi įdomių dalykų, tačiau savas kraštas yra artimiausias. Kas dieną matom tuos pačius namus, kelius bei miškus ir jais nė nebesistebim, nes esam įpratę. Tai nėra blogai, nes pripratimas prie savo valstybės slypi meilėje jai. Tačiau, stebint žmonių elgesį, atrodo, jog tėvynės meilės lieka vis mažiau... Bet ar tikrai? Galbūt ji tiesiog ne tokia ryški?

Žmonės pamėgo keliauti. Jie keliauja įvairiais būdais, daug ir toli. Dažnoje užsienio šalyje viskas atrodo kitaip nei savojoje: įdomiau, laisviau ir kultūringiau. Man taip pat teko lankytis svetur ir galiu pasakyti, kad ir kokioje įdomioje valstybėje buvau, dar niekada nepavyko įsivaizduoti, kad esu tos šalies dalis. Gražu pasižūrėti, truputį pavydu dėl geresnių gyvenimo sąlygų ar malonesnių žmonių, tačiau niekada rimtai nenorėjau įsiliesti į kitos šalies gyvenimą, kiekvieną rytą, matyti svetimos šalies veidą. Taip yra todėl, kad būdamas kitoje kultūroje žmogus nejaučia bendrumo jausmo. Jausmo, kai žmonės žino, kad nors ir kokie skirtingi būtų, yra stipriai susiję. Aišku, kartais sunku tai suvokti esant savoje šalyje. Keista, tačiau šį jausmą, brolybę, pajuntam būtent būdami išsibarstę po pasaulį... Pabandykim įsivaizduoti... Važiuojam Olandijos greitkelio ir staiga ant priekyje važiuojančio automobilio pamatome lietuviškus numerius, tuomet taip gera širdy, pajutus tautietį netoliese... Gal tokiais keis-

tais būdais geriausiai pajaučiame bendrumą. Tada, kai nesitikim išvyti ką nors artimą.

Kiekviena šalis verta savo piliečių meilės. Visos valstybės turi įvairių paminklų, pastatų, atspindinčių istoriją, vis dėlto tai, ką turi viena ar kita šalis, yra tik jos. Pavyzdžiui, į Lietuvos kraštovaizdį „neįklijuosime” amerikiečių Laisvės statulos, simbolizuojančios būtent jų laisvę. Argi būtų prasminga Paryžiaus Eliziejaus laukuose pastatyti lietuviškumo simbolį – staugiantį geležinį vilką? Mūsų šalies simboliai brangūs ir reikšmingi būtent mums. Nereikia piktintis ar stebėtis, jei kas iš šalies nesupranta mūsų trispalvės spalvų reikšmės. Svarbu, kad tai teiktų džiaugsmą mums.

Vis dėlto aš labiausiai džiaugiuosi ne Gedimino ar Trakų pilimis, kurias prieš daugelį metų sukūrė žmogaus ranka. Lietuvoje man gražiausia ir stebuklingiausia yra tai, ko tos pačios žmogaus rankos nėra palietusios. Juk joks žmogus, joks lietuvis nesukūrė vėjo, pučiančio į ežerą ir kedančio geltonus lelijų žiedus. Ar žmogus sukūrė upės, pavyzdžiui, Nemuno, tėkmę ir nurodė, kuria kryptimi jai tekėti? Juk ir Baltijos jūrą ne žmogus iškasė... Mūsų rankos sukuria daug stebuklų, bet gamta yra vieningas stebuklas, kurio neatkartos niekas.

Tad nors Lietuvoje turime be galo daug nuostabių žmogaus sukurtų dalykų, aš linkusi atsigręžti į tai, kas buvo sutverta dar prieš mums ateinant. Tuo, ką Lietuvoje padarėme, galime didžiuotis ir kurkime toliau, tobulėkime. Bet džiaukimės ir tuo, ką gavome, globokime tai, kas buvo mums duota.

Elzė Grigonytė,
Mugninkų vidurinės m-l-os
9 B klasės mokinė

Monika Ringytė (kairėje) ir Ugnė Jurgaitytė rodo klasės draugams daiktus, kurie joms labai svarbūs.
Audronės Sidaugienės nuotr.

KANDIDATAI Į LIETUVIŲ FONDO TARYBĄ ALMIS KUOLAS

– **Kada ir kaip pradėjote savo veiklą LF?**

– Pradėjau prieš 5 metus. Tuo metu buvau paprašytas atstovauti JAV LB Pelną skirstymo komitete. Tame komitete dalyvavau trejus metus ir po to buvau išrinktas į LF Tarybą. Taryboje dirbu su įgaliotiniais ir prisidedu Finansų komiteto darbe.

– **Kodėl įstojote į LF?**

– Įstojau dar prieš trisdešimtį metų, paskatintas I. Stončienės.

– **Kokia Jūsų profesinė patirtis?**

– Visą profesinį gyvenimą dirbu telekomunikacijos technologijos srityje. Šiuo metu esu Chief Technology Officer „Atlantic Broadband“ firmoje, kurios centras yra Bostone. Prieš tai dirbau „Philips“ kompanijoje, kurioje buvau atsakingas už visą bevielės technologijos strategiją ir tų produktų vystymą bei gamybą.

– **Kuo Jūsų patirtis naudinga LF?**

– Dabartiniam darbe daug dirbu ne tik su technologija, bet ir su finansine kompanijos strategija. Esu atsakingas ir už firmos kapitalinę technologijos investiciją, kuri kas metai viršija 40 mln. dolerių. Tenka daug dirbti su mūsų firmos pagrindiniais bankais. Ta patirtis, manau, padeda ir sprendžiant LF Finansų komiteto uždavinius.

– **Kuo Jūsų patirtis naudinga lietuvių visuomenei?**

– Lietuviškoje veikloje dirbu nuo pat jaunystės. Esu buvęs Moksleivių ateitininkų centro valdyboje, Toronto, Bostono bei Los Angeles sendraugių ateitininkų pirmininku, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyboje, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku, JAV LB tarybos nariu. Manau, kiekviena patirtis padeda ir visuomenei, ir savam brendimui.

– **Kodėl kandidatuojate į LF Tarybą?**

– Esu įsitikinęs, kad Fondo veikla yra viena iš svarbiausių ir reikalinga

Almis Kuolas

giausių tolimesniam lietuviškos veiklos, kultūros bei švietimo išsivijoje išlaikymui. Be stiprios finansinės paramos, vargu ar mūsų mokyklos, stovyklos, veiklos ir meno centrai galėtų savarankiškai taip gerai ir ilgai klestėti. Fondo parama yra kritiška ypač šiais sunkiais ekonominiais laikais. Yra svarbu Fondą ne tik remti, bet ir rasti tinkamų būdų, kaip didinti lėšas, kad ir ateityje būtų jų tolimesniai paramai.

– **Kaip vertinate LF veiklą dabar ir ko tikėtis iš Fondo ateityje?**

– Mano patyrimu, LF yra tvarkomas labai profesionaliai ir sąžiningai. Gauname daug prašymų paramai ir, aišku, tik iš dalies galime juos patenkinti. Bet kiekvienas sprendimas daromas atvirai, apgalvotai, racionaliai. Fondo investicijos taip pat tvarkomos labai sąžiningai, padedant profesionaliems patarėjams. Nors šiuo metu ekonominė krizė paveikė ir Fondą, kartu su bendru ekonominiu atsigavimu atsigaivos ir Fondas. Ne pirmas kartas, kai patiriame ekonominį nuosmukį ir patirtis rodo, kad su laiku atsigaivime dar stipresni, nei buvome.

ŽIVILĖ RAMAŠAUSKIENĖ

Živilė Ramašauskienė

– **Kada ir kaip pradėjote savo veiklą LF?**

– Nuo 2005 metų trejus metus dirbau LF raštinėje.

– **Kokia Jūsų profesinė patirtis?**

– Esu baigusi Klaipėdos pedagoginį universitetą, psichologijos, pedagogikos ir muzikos specialybę. Šiuo

metu studijuojau grafinį dizainą College of DuPage. Iki atvykdama į Ameriką, dirbau Pasvalio miesto mero, vėliau seniūno pavaduotoja. Tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje dalyvauju visuomeninėje veikloje. Dirbu Maironio lituanistinėje mokykloje, padėdau organizuoti Pasaulio lietuvių centro renginius.

– **Kuo Jūsų patirtis naudinga LF ir lietuvių visuomenei?**

– Dirbdama LF įgijau ne tik supratimą, bet ir neįkainojamą patirtį pelno skirstymo, Fondo plėtos srityse, dalyvavau kasdieniame LF gyvenime. Esu kūrybinga, atsakinga, reikli sau ir kitiems; nors puikiai suprantu seną posakį „Lengviau būti geru, negu teisingu“, tačiau juo nesivadovauju. Manau, kad visi privalo laikytis nustatytų taisyklių, dirbti kruopščiai ir sąžiningai. Todėl įgytą patirtį ir sugebėjimus galėčiau pritaikyti ir įgyvendinti LF veikloje. Palaikau glaudžius ryšius su savo gimtuoju miestu Pasvaliu, kur Krašto muziejui, Mariaus Katiliškio bibliotekai persiunčiu knygas, įv. dokumentus ir daiktus, susijusius su šiuo kraštu, liudijančius ir papildančius

POMPANO BEACH, FL

Liūdna JAV LB Floridos Aukšinio kranto apylinkės Pompano Beach ateitis

VINCAS SKUPEIKA

Apylinkės išdininkas

Floridos Aukšinio kranto apylinkė buvo įsteigta 1975 m. vasario 23 dieną tų lietuvių pastangomis, kurie sulaukė brandaus amžiaus iš šiaurinių valstijų persikėlę gyventi į Floridą.

Per 25 metus iki 2000 m. apylinkė buvo labai veikli. Nors ji narių skaičiumi ir nebuvo didelė, bet daug atliko pasitarnaudama Lietuvai ir lietuvybei. O visi senosios kartos lietuviai, kurie jau dabar iškeliavę į amžinybę, galėjo savo atliktais darbais pasididžiuoti. Neskaitant apylinkės ankstesniųjų aukų, 1990 m. Lietuvių Fondui apylinkė paaukojo 1,050 dol.; Kovo 11-ajai prisiminti Lietuvos akcijai paaukota 1,036 dol.; 1992 m. Lietuvos ambasados Washington, DC remontui – 2,575 dol.; 1995 m. Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybai – 1,050 dol.; 1996 m. Tėvynės sąjungai Seimo rinkimams paremti – 2,685 dol. Mažesnių aukų nebeminėsiu.

Laikui bėgant, apylinkės veikla pradėjo silpnėti. Veiklieji apylinkės nariai vienas po kito pradėjo iškelti į amžinybę. Nebeliko žmonių net valdybai rinkti. Nuo 2000 iki 2004 metų apylinkės veikla merdėjo. Tačiau ilgus metus buvęs apylinkės pirmininkas, nenorėdamas užmigdyti apylinkės amžinu miegu, pasikvietė iš mirties išgelbėti per tokį ilgą laiką sėkmingai veikusią LB apylinkę lietuvių, gyvenančius tolimesniuose miestuose: Hollywood, Ft. Lauderdale, Cooper City ir Delray Beach.

2005 metų sausio 9 d. susirinko nedidelis būrelis gerai nusiteikusių, savo tėvynę mylinčių lietuvių. Tą pačią dieną išsirinkome naują valdybą iš penkių asmenų. Tačiau ir naujoji valdyba stebuklo nepadarė. Tais pačiais metais kovo 5 d. suruošėme Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios minėjimą, nors iš renginio pelno nebuvo, tačiau susirinkę į minėjimą svečiai suaukojo JAV LB Krašto valdybai 745 dol.

Beveik tokiomis pat sąlygomis apylinkės veikla tęsėsi 2006 ir 2007 metais. O praeitais metais, kuomet Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas buvo suruoštas 2008 m. kovo 9 d., minėjime dalyvavo tik 35 lietuviai.

Pompano Beach, FL

istoriją. Toks ryšys vienija ir turtina lietuvišką veiklą.

– **Kodėl kandidatuojate į LF Tarybą?**

– Man pačiai buvo įdomu sužinoti, kad mano senelis Kazimieras Balčiūnas, po karo atvykęs į JAV, tikėdamas gražia LF idėja tapo Fondo nariu, po to, įnešęs įnašus, įrašė savo brolių, savo žmoną – mano močiutę. Tad aš dėl jų ir dėl savęs nepasitraukiu iš Lietuvių Fondo, ateityje tikiuo-

šiųmetiniai Vasario 16-tosios ir Kovo 11-osios Lietuvos Nepriklausomybės minėjimai įvyko š. m. vasario 22 d. Minėjimo programai pajvairinti pasikvietėm choristes iš Palm Beach ir LB Floridos apygardos pirmininką Kęstutį Miklą, kuris papasakojo apie įvykius iš Lietuvos tūkstančio metų praeities. O choristės, pasipuošusios lietuviškais tautiniais drabužiais, gražiomis lietuviškomis dainomis žavėjo susirinkusius minėjimo dalyvius.

Nors į minėjimą žmonės buvo kviešti raštiškais kvietimais, be to, dar pakartotinai telefonu, jame apsilankė nedaug lietuvių. Neskaitant svečių iš Palm Beach ir iš Ft. Myers apylinkių, vietinių susirinko tik apie 20. Yra mūsų apylinkėje nemažai lietuvių, net ant savo abiejų rankų pirštų nebeužtektų jų suskaičiuoti, gimusių ir augusių komunistų pavergtoje Lietuvoje, o prieš dešimt ar penkiolika metų atsiradusių Floridoje, susirūpinusių savo kasdieniniais reikalais, o į Lietuvos tautinius renginius ateiti nebelineka laiko, o gal trūksta ir noro. Kalbėdamas apie tai, kalbu tiksliai apie mūsų apylinkėje gyvenančius lietuvius, iš kurių nė vienas nepasirodė šių metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjime.

Nors ir nedidelis lietuvių būrelis susirinko į minėjimą, tačiau iš jų atsirado 7 aukotojai, kurie paaukojo LB Krašto valdybai 400 dol. Nors ir svečiai iš Palm Beach pasigerino mūsų apylinkėi: atvažiavo savo lėšomis, paįvairino minėjimo programą neįpareigodami apylinkės finansaiškai. Tačiau minėjimas baigėsi su nuostoliais.

Dabar apylinkės valdybai kyla didelis klausimas, ką daryti toliau. Kol kas apylinkėi priklauso tik 14 lietuvių, susimokėjusių LB solidarumo (nario) mokestį. Iš to skaičiaus atėmus penkis valdybos narius lieka tik 9 nariai. Iš visų pusių žiūrint, aiškiai matyti, kad mūsų veiklai yra labai blogos sąlygos. Be žmonių bet kokia organizacija negali gyvuoti, taip ir LB Floridos Aukšinio kranto apylinkė, kuri prieš 34 metus buvo pakrikštyta gražiu vardu ir tiek daug per tuos metus pasitarnavo mūsų tėvynei Lietuvai ir lietuvybei. Būtų labai gaila ir skaudu, jei JAV LB Floridos Aukšinio kranto apylinkę turėtume užmigdyti amžinu miegu...

si prisidėti ir savanorišku darbu.

– **Kaip vertinate LF veiklą dabar ir ko tikėtis iš Fondo ateityje?**

– Gerbiu vyresniųjų patirtį ir pasiaukojimą, tačiau manau, kad dėl Fondo ateities turėtų įsijungti daugiau jaunesnių žmonių. Linkiu naujiems LF Tarybos nariams imti pavyzdį iš atsakingai savo pareigas atliekančių Tarybos narių ir prasmingai darbuotis LF labui.

Lenkijai siūloma kartu minėti Žalgirio mūšio jubiliejų

Lenkijos užsienio reikalų ministras Radosław Sikorski (k) ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas susitikimo Lenkijoje metu. **URM-ELTOS** nuotr.

Vilnius, balandžio 22 d. (BNS) – Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas pasiūlė Lenkijai kitąmet kartu minėti Žalgirio mūšio jubiliejų, į iškilmes pakviečiant ukrainiečius, baltarusius, rusus ir kitų mūšyje dalyvavusių tautų atstovus.

2010 m. sukanka 400 metų nuo Žalgirio mūšio, kuriame jungtinės Lietuvos ir Lenkijos pajėgos sutriuškino Kryžiuočių ordiną.

Lenkijoje viešintis V. Ušackas su Lenkijos diplomatijos vadovu Radosław Sikorski taip pat sutarė kartu rengtis pirmininkavimui Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) bei Europos Sąjungai (ES) 2011 m.

„Suderintos Lietuvos ir Lenkijos pirmininkavimo 2011 m. ESBO ir ES darbotvarkės užtikrintų, kad Europos pasirinktas demokratijos ir draugystės kelias, kuriame atsižvelgiama į žmonių lūkesčius, bus išlaikytas. Pasinaudodami šia proga galėsime pakylėti Lietuvos ir Lenkijos santykius į aukštesnį lygį“, – sakė V. Ušackas.

Ministrų susitikime taip pat aptartas bendradarbiavimas ES ir NATO, ryšiai su kaimynėmis Rytuose. V. Ušackas taip pat pakvietė ministrą R. Sikorski ir kitus Lenkijos politikus skatinti „žmonių diplomatiją“ ir plėtoti glaudžius Lietuvos ir Lenkijos mokyklų, bendruomenių, jaunimo organizacijų ir parapijų ryšius.

Seimas pritarė aukštojo mokslo pertvarkai

Vilnius, balandžio 22 d. (ELTA) – Seimas po svarstymo pritarė didelės apimties Mokslo ir studijų įstatymo projektui, kuris įtvirtina esmines aukštojo mokslo reformos nuostatas. Įstatymo priėmimas planuojamas kitą savaitę.

Net ir po šio sprendimo ir ilgų valandų diskusijų esamu įstatymo projektu liko ne iki galo patenkinti opozicijoje esantys socialdemokratai. Pasak šios partijos frakcijos Seime atstovės Birutės Vėsaitės, tai yra vienas ydingiausių įstatymo projektų, kuriam po svarstymo pritarė Seimas. „Šis projektas tarnauja tik bankams ir didina socialinę atskirtį“, – piktino-

si parlamentarė.

Nemažai pataisų teikęs tos pačios frakcijos atstovas Juozas Olekas dar paprašė neskubinti ir per greitai neskelbti įstatymo priėmimo datos, kad būtų galima susipažinti su įstatymo projektu po visų pataisų svarstymo ir po to dar teikti pasiūlymų.

Svarstomas įstatymo projektas numato mokslo ir studijų finansavimo tvarkos pakeitimus, įvedant studijų krepšelį ir išplečiant paramą studentams per naują valstybės remiamų paskolų sistemą, taip pat įvesti naują valstybinių aukštųjų mokyklų valdymo modelį ir naudojimosi turtu taisykles.

Diskutuota, ar Lietuvai reikia euro

Atkelta iš 1 psl.

„Žalgirietis“ aktorius K. Smorinas kalbėjo, kad jam litas emociškai susijęs su tėvų pasakojimais apie prieškario litą ir su lietuvybe – brangiais simboliais, iškiliomis asmenybėmis ant banknotų.

V. Tomkus galimą euro įvedimą apibūdino politiniu ir ekonominiu požiūriu. Jis priminė Lietuvos okupacijos istoriją, sovietinės kariuomenės įvedimą, lietuviškos vėliavos ir kitų simbolių praradimą, pagaliau – rusiškų rublių pasirodymą. Anot jo, tai daroma ir dabar – su svetima kariuomene, su svetima kalba, svetimais bankais ir pan.

Ekonominiu požiūriu, „Respublikos“ vyriausiojo redaktoriaus nuomone, euro įvedimas leistų uždirbti

komerciniams bankams, o turintiems paskolas litais būtų praradimas. Jis klausė, ar bankai įvedant eurą savaivališkai neprimes žmonėms savo sąlygų – privers perrašyti sutartis, pervertinti įkeistą turtą ir pan. Anot jo, bankams pataikaujanti valdžia kažin ar sugebės tam pasipriešinti.

Diskusijos dalyviai vieningai sutarė, kad Lietuvai būtų tikslinga įsteigti savo valstybinį banką, be to, Lietuvos bankui nesnausti kaip dabar, o aktyviai vykdyti pinigų politiką, kuri šiuo metu perleista Vyriausybei.

R. Visokavičius priminė, kad paprastai 80 proc. pinigų politikos vykdo centrinis šalies bankas, o 20 proc. – Vyriausybė, tačiau Lietuvoje šiuo metu taip nėra.

Eilinių bus samdoma mažiau

Vilnius, balandžio 22 d. (Bernardinai.lt) – Jei biudžete krašto apsaugai skirtos lėšos bus dar labiau karpomos, kariuomenė gali būti nebepajėgi tinkamai vykdyti visų jai patiktų funkcijų. Tai po susitikimo su prezidentu sakė krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė. Tačiau ir esant dabartiniam finansavimui į profesinę karo tarnybą nebus galima pasamdyti planuoto skaičiaus eilinių.

Anot jos, per pirmąjį biudžeto išlaidų mažinimą krašto apsaugai skirtos lėšos „nukirptos“ 13 proc., tai sudaro 151 mln. litų.

„Šiandien mes dar su šitais sumažinimais galime gyventi ir labai susispaudę vykdyti tas funkcijas, kurios pavestos kariuomenei. Tai visų pirma dalyvavimas tarptautinėse misijose, tarptautinėse operacijose, Afganistane, tai pasirengimas kitų metų budėjimui NATO greito reagavimo

pajėgose“, – kalbėjo ministrė.

„Jau didesni finansavimo mažinimai gali turėti įtakos sugebėjimui vykdyti gyvybiškai svarbias funkcijas. Reikės tartis su politinėmis partijomis, su Vyriausybės nariais, jeigu vėl teks tai daryti, kokių funkcijų mes atsisakysime ateityje“, – pridūrė ji.

R. Juknevičienės teigimu, bus taupoma mažinant investicijas, išlaidas darbo užmokesčiui.

„Žymiai mažinamos ir išlaidos uniformoms. Jei 2007 m. karių aprangai buvo skirta 21 mln. litų, tai šiemet lieka tik 6 mln. litų. Porą metų kariai bandys išsiversti su tomis pačiomis uniformomis, kurias turi dabar“, – kalbėjo ministrė.

Ministrės teigimu, mažinant finansavimą, į profesinę karo tarnybą nebus galima pasamdyti planuoto skaičiaus eilinių. Vietoj anksčiau numatytų 600 jų šiemet bus priimta 150.

Siūloma mažinti prezidento atlyginimą

Vilnius, balandžio 22 d. (Alfa.lt) – Ministrų kabinetas pritarė Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo pataisoms, kuriomis numatyta laikinai sumažinti šalies vadovo darbo užmokestį. Siūloma, kad įstatymo projektas įsigaliotų nuo 2009 m. gegužės 1 d.

Patvirtinus siūlomą įstatymo projektą, dabartinio prezidento darbo užmokestis nuo 2009 m. gegužės 1 d. sumažėtų daugiau kaip 16 proc. Vietoje paskutinio paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (VDU) 12 dydžių šalies vadovui būtų nustatyta 10 VDU dydžių atlyginimas. Vadinasi, jis gautų nebe 27,829 Lt, o 23,190 Lt. Valdo Adamkaus prezidento kadencija baigsis liepos viduryje.

Naujai išrinktas prezidentas gau-

tų dar mažesnę algą. Jo darbo užmokestis sumažėtų beveik 15 proc. Vietoj dabar numatytų valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos 55 bazinių dydžių naujajam šalies vadovui būtų nustatyti 47 dydžiai. Vadinasi, naujasis prezidentas gautų ne 26,125 Lt, o 22,325 Lt. Šio įstatymo projekto nuostatos galiotų iki 2009 m. gruodžio 31 d.

Nuo vasario 1 d. premjeras ir visų 14 ministerijų vadovai irgi gauna 15 proc. mažesnes algas. Ministro pirmininko pareiginė alga sudaro 12,255 Lt, ministrų – 11,305 Lt. Seimo pirmininkas kas mėnesį gauna pačią mažiausią algą – 800 Lt. Šiuo metu Seime svarstoma dar 12 proc. sumažinti premjero ir ministrų algas.

Lietuvos oro bendrovė dirbs Estijoje

Vilnius, balandžio 21 d. (ELTA) – Lietuvos aviacijos verslo bendrovių grupė „Avia Solutions Group“ įsteigė skrydžių bendrovę Estijoje. Ji skraidins keleivius ir krovinius iš Estijos į Europos, Azijos ir Afrikos regionus. Skrydžiai bus vykdomi „Boeing 737-300“ lėktuvais.

Igyvendindama strategiją plėsti veiklą ir paslaugas į užsienio šalis, bendrovių grupė „Avia Solutions Group“ Estijoje įsteigta bendrovei pirmiausia numato užsakomųjų skrydžių veiklą.

„Turėdami stiprią techninę bazę

Lietuvoje, numatėme savo bendrovės plėtrą pirmiausiai į geografiškai artimiausią regioną. Jau kurį laiką lietuviškoji bendrovė „flyLAL Charters“ vykdė užsakomuosius skrydžius iš Estijos. Patirtis parodė, kad šioje šalyje yra nemažas užsakomųjų skrydžių poreikis, todėl nutarėme ten steigti atskirą skrydžių bendrovę. Tam parengti darbuotojai, lėktuvų parkas, jau turimos sutartys su užsakovais dėl užsakomųjų skrydžių, pirmiausiai – su kelionių operatoriais“, – sakė „Avia Solutions Group“ direktorius Linas Dovydenas.

Teismas jūreivių skundo nenagrinėjo

Vilnius, balandžio 22 d. (BNS) – Vilniaus apygardos teismas (VAT) Lietuvos jūreivių skundą dėl beveik 14 mln. dolerių (daugiau kaip 30 mln. litų) atlyginimo už nelaisvėje Jungtinėse Amerikos Valstijose praleistus metus paliko nenagrinėtą.

Teisėjas Dainius Rinkevičius leido suprasti, kad civilinės bylos nutraukimo pagrindas – diplomatinė nota, kurioje JAV teigia, kad ginčas tarp jūreivių ir šios valstybės kilo dėl viešosios teisės, todėl turi būti taikomas valstybės imunitetas. Ši nutartis gali būti apskūsta Lietuvos apeliaciniam teismui.

Kaip sakė tarptautinės teisės specialistas Dainius Žalimas, valstybės imunitetas šiuo atveju reiškia, kad viena valstybė kitos valstybės

teismuose negali būti patraukta atsakove be skundžiamos valstybės sutikimo, jei teisinis ginčas kyla dėl viešųjų santykių.

Anot D. Žalimo, jūreiviai skundėsi dėl JAV padarytos jiems žalos šiai valstybei atliekant viešąją – teisėsaugos – funkciją, o ne dėl privačių santykių, pavyzdžiui, ūkinės veiklos, pirkimo-pardavimo sutarčių ir pan.

„Viešojoji funkcija – teisėsauga – yra valstybės monopolis ir toje srityje valstybė turi imunitetą“, – teigė tarptautinės teisės specialistas.

Vilniaus apygardos teismui ieškinyms buvo įteiktas praėjusių metų liepą. Civilinį ieškinį pateikė 36 Lietuvos piliečiai – laivo „Jalta“ jūreiviai, kurie JAV kaltinti kokaino kontrabanda, ir jų giminaičiai.

Pasaulio naujienos

Rusija pasirengusi Kaliningrade išdėstyti raketas

Maskva, balandžio 21 d. („Interfax“/BNS) – Rusijos apsisprendimas išdėstyti operatyvines taktines raketas „Iskander“ Kaliningrado srityje, jeigu JAV išdėstys priešraketinės gynybos (PRG) elementus Rytų Europoje, lieka nepakitęs, pareiškė Rusijos užsienio reikalų viceministras Sergej Riabkov.

„Šitos nuostatos niekas neatšaukė. Aš prie šios formuluotės pridėčiau dvi daleles ‘ne’: jeigu nebus trečiojo pozicinio rajono (PRG elementų), nebus ir ‘Iskander’“, – agentūrai pareiškė S. Riabkov. Pasak jo, „mes kaip tik labai nenorime, kad jos ten būtų išdėstytos“.

Komentuodamas Washington, kuris pasirengęs peržiūrėti savo poziciją į PRG elementus, jeigu bus išspręsta Irano branduolinės programos, nuostatą, S. Riabkov sakė: „Niekada negalėjome sutikti su tuo, kad trečiojo JAV strateginio PRG rajono sukūrimą sąlygoja iš Irano kylanti raketų ar branduolinio puolimo grėsmė“. Jis pažymėjo, kad Rusija „šiek tiek kitaip vertina šią grėsmę negu JAV administracija“.

„Mums svarbiau tai, kad trečiojo pozicinio PRG rajono galimybės vienareikšmiai grasina Rusijos strateginėms galimybėms. Man atrodo, kad tai jau supranta visi“, – pabrėžė S. Riabkov.

„Mes nematome požymių, kad Iranas būtų priartėjęs prie branduolinio ginklo turėjimo“, – pažymėjo viceministras. „Kalbu visiškai atskirai. Dar daugiau, aš laikausi nuomonės, kad Iranas, kaip nebranduolinė valstybė ir BGNS (Branduolinio ginklo neplatinto sutarties) narė turi teisę vystyti savo atominę energetiką bei naudotis kitomis BGNS teisėmis“, – pabrėžė jis.

Todėl, pasak S. Riabkov, „JAV mėginimai nepasitikėjimo Iranu pagrindu kurti politiką, kuri kitiems tarptautinės bendrijos nariams kelia daug klausimų ir abejonių, nepadedą spręsti šios problemos“.

„Problema yra ta, kad reikia atkurti pasitikėjimą Irano branduolinės programos taikumu. Todėl čia negali būti jokio ‘prekybos’ ar mainų objekto“, – pareiškė aukšto rango diplomatas.

„Kankinimų politiką“ kūrė aukščiausi pareigūnai

Washington, DC, balandžio 22 d. (AFP/BNS) – Aukščiausi JAV pareigūnai, o ne „keli žemo rango netikšos“ parengė griežtą kariškių tardymo taktiką, kuri buvo taikoma pradedant Guantanamo ir baigiant Afganistanu bei Iraku, sakoma JAV Senato ataskaitoje.

Senato Ginkluotųjų pajėgų komiteto 261 puslapio ataskaita, kuri buvo parengta atlikus tyrimą dėl JAV elgesio su sulaikytais „karo su teroru“ įtariamaisiais, tikriausiai pakurstys debatus dėl JAV metodų, kuriuos daug kas laiko kankinimais.

Komisija, kuriai vadovavo demokratų senatorius Carl Levin, pagrindines savo išvadas paskelbė dar 2008 m. gruodį, bet detalios išvados buvo išlaptintos, kol vyko JAV gynybos departamento išslaptinimo procesas.

Pasak C. Levin, ši ataskaita rodo, jog tuometinio prezidento George W. Bush aukščiausių padėjėjų teiginiai, kad „blogą elgesį su sulaikytaisiais galima būtų priskirti neleistiniams ‘kelių netikėlių’ veiksmams, buvo tiesiog klaidingi“.

Ši ataskaita „smerkia ir Bush administracijos tardymo politiką, ir aukštus administracijos pareigūnus, kurie bandė žemo rango kariams perkelti kaltę už blogą elgesį, tokį, koks buvo matomas Abu Graibe, Guantanamo ir Afganistane“, savo pareiškime pažymi C. Levin.

Ataskaitoje sakoma, kad JAV pareigūnai „sustiprintiems tardymo“ metodams pradėjo rengtis vos keli mėnesiai po 2001 m. rugsėjo 11-osios išpuolių, prieš virtinę memorandumų, kuriais tokios praktikos buvo paskelbtos teisėtomis. Tam buvo pasitelkta JAV kariškių programa „Išlikimas, išvengimas, pasipriešinimas ir pabėgimas“ („Survival, Evasion, Resistance and Escape“, (SERE), kuria siekiama parengti JAV kariškius atsilaikyti per tardymus patekus į priešo, kuris nepaiso tarptautinių kankinimų draudimų, nelaisvę. Atsiradusioje programoje buvo numatytos tokios taktikos kaip sulaikytojo išsirengimas, taip pat – liūdnai pagarsėjęs skandinimo imitavimas.

Vienas ataskaitoje cituojamų pareigūnų sakė, kad kai kurie iš šių griežtų tardymo metodų buvo naudojami dar prieš 2003 m. kovo įsiveržimą Iraką, Washington jaučiant susierzinimą tuo, kad trūksta „al-Qaeda“ ir Bagdadą siejančių įrodymų.

Viename 2002 m. liepos memorandume, kurį paskelbė SERE programą prižiūrinti Jungtinė karių susigrąžinimo agentūra (Joint Personnel Recovery Agency), perspėjama, kad „jei tardymo metu informacija gaunama taikant fizinę ir psichologinę prievartą, tos informacijos patikimumas ir tikslumas yra abejotini“.

EUROPA

BRIUSELIS

Rusija antradienį pasitraukė iš aukšto lygio susitikimo su NATO, kuris turi įvykti kitą mėnesį, bet dėl organizacijos karinių pratybų, kurias jis surengs Gruzijoje, nesiskundė, pranešė NATO atstovė. Per neformalių karininkų susitikimą Briuselyje Rusijos atstovas savo kolegoms NATO pasakė, kad Maskva yra linkusi siekti santykių gerinimo labiau politinėje, o ne karinėje srityje.

AUŠVICAS

Tūkstančiai žmonių antradienį dalyvavo eisenoje pietų Lenkijoje buvusiose nacių Aušvico-Birkenau koncentracijos stovyklose, pagerbdami 6 mln. žydų, žuvusių per Antrąjį pasaulinį karą, atminimą. Daugiau kaip milijonas žmonių mirė Aušvico-Birkenau lageriuose nuo 1939 m., kai nacių Vokietija užėmė Lenkiją, iki 1945 m. sausio, kai ją išvadavo sovietų armija.

PARYŽIUS

Revoliucine praeitimi besididžiuojantys prancūzai išrado naują būdą keršyti verslo vadovams, kuriuos jie kaltina dėl ekonominės krizės. Pastarosiomis savaitėmis nepatenkinti Prancūzijos darbininkai keliose gamyklose visoje šalyje įkalinę vadybininkus arba savininkus protestuodami prieš ekonomikos smukimą ir didėjančią nedarbą. Darbininkai nepatenkinti, kad daugybę metų mėginimai tartis dėl pokyčių nedavė jokių rezultatų.

AZIJA

KOLOMBAS

Šri Lankos pajėgos pasistūmėjo toli į vienintelį dar likusį tamilų sukilėlių įsitvirtinimą ir nukovė 43 partizanų, o iš karo zonos šalies šiaurėje per pastarąsias 3 paras pasitraukė beveik 82 tūkst. civilių gyventojų, pranešė kariškiai. Gynybos ministerija buvo nurodžiusi tamilų „tigrų“ vadovui ir jo kovotojams pasiduoti, bet sukilėliai to nepaisė ir toliau kojojo su vyriausybiniomis pajėgomis. Jungtinės Tautos paskaičiavo, kad

per pastaruosius 3 mėn. Šri Lankoje žuvo daugiau kaip 4,5 tūkst. civilių gyventojų.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas B. Obama pažadėjo ir toliau laikytis „griežtos“ tiesioginės diplomatijos santykiuose su Iranu, kurio prezidentas Mahmoud Ahmadinejad neseniai smerkė Izraelį kaip „žiaurią rasistinę“ šalį. Po derybų su Jordanijos karaliumi Abdullah II B. Obama sakė esąs suinteresuotas tęsti derybas su Iranu, nepaisant JAV ir Irano pilietybę turinčios žurnalistės įkalinimo ir Irano prezidento retorikos.

* * *

JAV Senatas antradienį patvirtino diplomatijos veterano Christopher Hill skyrimą ambasadoriumi Bagdade, nors šis pareigūnas susilaukė daug kritikos dėl jo indėlio į šešiašalės branduolinio nusiginklavimo derybas su Šiaurės Korėja. Eidamas šias pareigas Ch. Hill bus atsakingas už sklandų visų JAV pajėgų iš karo nuniokotos šalies pasitraukimą iki 2011 m. pabaigos.

NEW YORK

Vienintelis išgyvenęs Somalio piratas, kuris buvo sučiuptas JAV karinio laivyno pajėgų per šį mėnesį vykusią įkaitų dramą, atvežtas į New York, kur turės stoti prieš teisimą. Manoma, kad 19-mečiui Abdi Wali Muse pirmą kartą per 100 metų Jungtinėse Valstijose bus pareikšti kaltinimai dėl piratavimo. A. W. Muse New York Pietų apygardos teisme bus pareikšti kaltinimai. Jeigu jis bus pripažintas kaltu, jam gresia kalėjimas iki gyvos galvos.

PIETŲ AMERIKA

LIMA

Venesuelos opozicijos vadovas Manuel Rosales pasiprašė politinio prieglobsčio Peru, pareiškęs, kad prezidento Hugo Chavez vyriausybė jį persekioja dėl nepagrįstų kaltinimų korupcija. M. Rosales, kuris 2006 m. varžėsi su H. Chavez prezidento rinkimuose, anksčiau buvo naftos turtingos Zulia valstijos gubernatorius, o šiuo metu yra vakarinio Venesuelos miesto Maracaibo meras. M. Rosales pastarąjį mėnesį slapstėsi nuo Venesuelos teisėsaugos, kai jam buvo pateikti kaltinimai dėl korupcijos.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.
	Air Freight
	Trucking
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**

El.paštas: nausediene@aol.com

APIE ŽUVIES RŪKYMĄ IR BRAŠKES

Pirmiausia noriu atsakyti į skaitytojo Algio Virvyčio prašymą („Draugas“, 2009 m. balandžio 16 d.) papasakoti smulkiau apie žuvies rūkymą. Bandysiu paaiškinti, kaip aš pati ruošiu rūkymui žuvį. Jei laiša yra didelė, ją perpjaunu tik į dvi ar tris dalis (priklausomai nuo jos dydžio). Perpjaunu todėl, kad marinatas geriau įsigertų, taip ji greičiau išs rūkys. Galima visai nepjaustyti, bet tada reikėtų, prieš marinuojant, subadyti žuvies odą. Mažesnių žuvų, tokių kaip upėtakių, pjaustyti nereikia. Anksčiau žuvų parduotuvėje prieš Kalėdas būdavo didelių gyvų ungurių, tai aš juos perpjaudavau į kelias dideles dalis. Paskutiniu laiku jie pradingo iš parduotuvių. Man kažkas buvo pataręs ungurių užsisakyti, bet kai užsisakiau, jie buvo vos ne sliekų didumo, todėl grąžinau ir daugiau neužsisakinėjau. Jei rūkote laišos file, jos taip pat nepjaustome. File patariama laikyti marinatė tik nuo 2 iki 4 valandų.

Kaip jau rašiau anksčiau, marinatą, kuris turi būti saldžiai sūrus, ruošiu beveik iš akies, tik paragaudama. Pusę plastikinio 5 galionų talpos kibirą pripildau vandens, įpilau vieną puoduką druskos ir pusę puoduko rudo cukraus. (Žinoma, priklausomai, kiek žuvies turite). Cukrus suteikia žuviai švelnumo, o druska pagerina jos skonį. Geriau yra nepersūdyti, nes nuo druskos žuvis bus kietesnė.

Aš naudoju paprasčiausias anglias, greit užsidegančias, naudojamas įvairiems lauke kepamiems mėsos kepiniams („Kingsford“ Match Light), o medžio skiedras perku specialias – „Hickory smoke chips“. Būtų gerai, jei turėtumėte kadugio šakučių, į rūkymo pabaigą jas uždėjus, žuvis maloniau kvėpėtų.

Esu skaičiusi, kad prieš kepat antį, ją reikia papūsti plaukų džiovintuvu, nuo to atsidaro anties odos poros ir kepat iš jos greičiau išbėgs visi riebalai. Nors kol kas taip nekepiu, iki šiol antį tiesiog subadau, gal šis būdas tiktų ir žuviai?

Jeigu Virvytis norėtų daugiau sužinoti apie žuvų rūkymą, kviečiu parašyti man elektroniniu paštu. Gyve-

nate Bostone, tad pas jus yra apstu įvairiausios šviežios žuvies, to jums galima pavydėti. Linkiu geriausios sėkmės.

Ligas gydo gydytojai, tačiau išgydo gamta

(Hipokratas)

Jau yra surūšiuota daugiau kaip 350 tūkst. vaistinių augalų. Kasmet jų nesibaigiantį sąrašą dar papildoma po 4–5 tūkst. naujų augalų. Tad dosniosios gydytojos Gamtos žalieji, aromatingieji turtai tikrai yra nesuskaičiuojami. Tik mūsų žinios apie vaistinius augalus, jų gydomąsias savybes, jų panaudojimą yra ribotos. Todėl stenkimės bent jau tai, ką žiname, pritaikyti išmintingai, nusi-teikę optimistiškai, tikėdami, kad tikrai sugebėsime ne tik sau padėti, bet ir nuoširdžiai patarsime, paaiškinsime apie vaistažolių gydomąjį poveikį, vartojimą kitiems.

Neabejokite gydymosiomis, stiprinančiomis, grūdinančiomis gamtos galiomis. Juk ji yra patikima kūno ir dvasios gydytoja, ir be pašalinio poveikio.

Ligos prasideda tada, kai žmogus nesirūpina savimi, nepasitiki savimi arba tingi ir nieko sau nedaro. Tokie žmonės laksto per daktarus ir ieško sau ligų. Taip viena moteris atėjusi pas daktarą ir prasitarė: „Daktare, atėjau pas jus su visa puokšte ligų.“ Daktaras paklausė, ar ji mėgstanti gėles? Moteris atsakė, kad taip, labai. Tada daktaras patarė jai išmesti tą savo „puokštę“, o einant namo prisiskinti pakelėje laukinių gėlių ir jas namuose pasimerkti. Žinoma, moteris liko nepatenkinta tokiu daktaru, nes laikė save dideliu ligoniu. Ar nesama tokių žmonių mūsų visuomenėje?

Organiniai vaisiai ir daržovės

Visiems puikiai žinoma, jog viena iš sveikos gyvensenos ir racionalios mitybos sudedamųjų dalių yra daržovės, vaisiai ir uogos. Orui atšilus, jau galima pradėti rūpintis savais daržais, sodais, o kas jų neturi, tai bent

kiemeliuose ar balkonuose gali pasisėti įvairių prieskonių, vazonuose – daržovių.

Pastaruoju metu labai paplito terminai „tuščios“ ir naudingos kalorijos. Tai paaiškinti galima labai paprastu pavyzdžiu: valgant vaisių, uogų, daržovių, organizmas be svarbiausių energetinių medžiagų gauna gausybę biologiškai aktyvių medžiagų: vitaminų, mineralų, organinių rūgščių, pektinų, fermentų ir kt. Jie neturi energetinės vertės, tačiau yra labai reikalingi sveikatai. Valgant kai kuriuos konditerinius gaminius, gauname tik cukraus ir riebalų, kurie yra vertingas energijos šaltinis, tačiau neduoda jokios naudos sveikatai – tai ir yra „tuščios“ kalorijos. Būtent todėl kiekvieną dieną vietoj menkaverčių produktų reikėtų valgyti kuo daugiau vaisių, daržovių, prieskoninių augalų. Tai mažai kaloringas ir ypač naudingas sveikatai maistas.

Vaisiai ir uogos labai pagerina

siu, ar šviežių daržovių.

Braškės

Braškės – vienos pirmųjų pavasarį prisirpstančių uogų. Šiuo metu yra nemažai braškių rūšių, besiskiriančių savo skoniu, dydžiu, spalva. Nepriklausomai nuo rūšies, braškių uogose gausu angliavandenių (gliukozės, fruktozės, sacharozės, pektininių medžiagų), organinių rūgščių, rauginių medžiagų, fenolinių junginių. Be to, jose yra įvairių vitaminų: C, B3, B9 ir mineralinių medžiagų – geležies, kobalto, molibdeno, mangano, vario, fluoro.

Braškės gerina žarnyno ir tulžies pūslės veiklą. Šias uogas patariama valgyti sergant širdies bei kraujagyslių, kepenų, inkstų ligomis, anemija, užkietėjus viduriams. Braškės pasižymi antimikrobinėmis savybėmis – naikina pneumokokus, stafilokokus ir streptokokus.

virškinimą – tai puikus natūralių fermentų, reikalingų virškinimui, šaltinis. Vaisiai puikiai dera su daržovėmis. Kai kurie vaisiai pagerina baltymų virškinimą, o kiti padeda virškinti angliavandenius. Tad šviežius vaisius galima valgyti kartu su kitu maistu. Skrandyje vaisių fermentai suskaido viską, kas buvo suvalgyta, išvengiama nemalonaus ir kenksmingo maisto rūgimo skrandyje. Žiemos sezono metu, kai mažiau turime vaisių ar uogų, pavalgys būtina sugrauzti bent kelis obuolius.

Abrikosai, ananasai, apelsinai, mėlynės, greipfrutai, kivi vaisiai, kriaušės, braškės, citrinos, avietės, mandarinai, nektarinai, papaja, persikai, obuoliai padeda suvirškinti baltymus. Angliavandenius suvirškina šie vaisiai: bananai, mango vaisiai, razinos, papaja, šviežios ir džiovintos figos, saldžiosios vynuogės, kriaušės, slyvos, datulės.

Tad kaip sveiką patiekalą galima pasigaminti naujoviškai, pvz. vištieną, citrinos sultimis apšlakstytas salotas su keletu ananaso, kivi ar apelsino skiltelių arba keptą žuvį su šviežių vaisių salotomis. Klasikinis derinys yra vaisių salotos, užpildtos kefyro ir liesos grietinės užpilu, arba vaisių ir sūrio užkandėle. Siekiant pikan-tiško skonio, į žalių daržovių salotas vietoj pomidorų galima dėti braškių, apelsinų gabalėlių arba aviečių. Po baltyminio patiekalo su daržovėmis galima užsigardžiuoti puodeliu braškių su nedideliu kiekiu jogurto. Tai daug skaniau ir sveikiau, negu saldus pyragaitis.

Visados yra sveikiau bet kokį patiekalą valgyti kartu su salotomis, nesvarbu, kokios jos bebūtų: ar iš vai-

Kasdien valgant braškes, sustiprėja imuninė sistema ir kraujagyslių sienelės. Sergant skrandžio ligomis, braškės patariama valgyti kaip vaisių. Sergant inkstų ir šlapimtakių ligomis, rekomenduojama visą sezoną valgyti braškes, o sergant tulžies akmenlige – rytais (nepusryčiaus) išgerti po 4–6 šaukštus jų sulčių. Visus inkstų veiklos sutrikimus galima gydyti braškių šaknų nuoviru.

Braškės gerai veikia šlapimo skyrimąsi ir palankiai veikia kepenis. Todėl sergant reumatu ir kepenų ligomis, rekomenduotina braškių dieta: visą savaitę kasdien reikia suvalgyti po 3 sv. šių uogų. Beje, ši dieta padeda atsikratyti viršsvorio. Braškėse esanti salicilo rūgštis malšina sąnarių skausmus, o geležis – gydo mažakraujystę. Jomis galima gydyti egzemą, diatezę, odos išberas, nedideles žaizdeles. Užtenka jų košele patepti pažeistą odos vietą.

Braškių uogos ir jų lapų nuoviras sutvarko medžiagų apykaitą ir arterinį spaudimą, gelbsti nuo nemigos. Šios uogos – puikus profilaktinis vaisius nuo aterosklerozės ir hipotenzijos.

Nepaisant, kad braškės yra labai naudingos, vertėtų prisiminti, jog braškės – stiprus alergenai. Žmonės, alergiški šioms uogoms, turėtų jų valgyti saikingai, kiekvieną porciją užgerti koku nors rūgštaus pieno produktu. Be to, braškių nepatariama valgyti padidėjus skrandžio sulčių sekrecijai, kamuoiant ilgalaikiams skrandžio ir kepenų diegliams, sergant lėtiniu apendicitu. Negalima jų daug duoti vaikams.

Linkiu visiems šviesaus, sveiko pavasario!

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 7

Šis Karališkosios Britanijos policijos sporto instruktorius buvo oficialiai atvykęs į Lietuvą apmokyti mūsų policininkus „džiudžitsu“ veiksmų.

Kartą tėvas dalyvavo didelėje vilkų medžioklėje, kuri vyko Belovežo girioje. Tuo metu vilkai, atklydę net nuo Belovežo miškų, buvo taip įsisiutėję, kad padarydavo labai daug nuostolių ūkininkams, gyvenusiems abiejose demarkacinės linijos pusėse. Ši medžioklė vyko Lenkų okupuotoje teritorijoje, todėl iš anksto buvo suderinta su abiejų šalių pasienio tarnybomis. Pagrindinis šio žygio organizatorius, berods, buvo kunigaikštis Radvila, kuris ir pats entuziastingai joje dalyvavo. Vėliau mes iš tėvo pasakojimų sužinojome, kad šios įsimintinos medžioklės pagrindiniu herojumi tapo mūsų Barzdyla. Šunų turėjo ir Radvila, ir kiti medžiotojai, bet vienintelis Barzdyla susigrūmė vienas prieš vieną su stambiu vilku, rudos vedliu, kurį kruvinoje kovoje nugalėjo. Kažkuris iš nepatyrusių medžiotojų jau taikėsi šauti į besigrumiančius „vilkus“ (kaip jam pasirodė), bet tėvas laiku atskubėjo ir savo šautuvo buože tam tvojo per kuprą, šaukdamas: „Į ką taikai?!“ Barzdylai vilkas nukando gabaliuką ausies (viršutinį trikampį), buvo nemažai apdraskytas, bet išliko nugalėtoju. Pats kunigaikštis Radvila stebėjosi ir pavydėjo tėvui tokio nuostabaus medžioklinio šuns. Dar mėgino įkalbinėti parduoti, bet tėvas griežtai atsisakė. Atsimenu, buvo išlikę tos garsiosios medžioklės nuotraukų su tėvu ir kunigaikščiu Radvila per vidurį ir Barzdylos papjautu bei kitais nušautais vilkais, suguldytais prieš medžiotojus ir varovus.

Išeidamas medžioti ar žvejoti, tėvas niekada nesugrįždavo be kokio nors, kad ir nedidelio, laimikio.

Mūsų namuose dažnai buvo priglaudžiami ir laukinių gyvūnų jaunikliai, kurie tapdavo mūsų draugais. Tėvas tvarte laikė du prijaukintus vanagus. Nepaisant to, kad jų sparnai buvo pakirpti, kartais kaimiečiai ateidavo skūstis, kad tie Čerškių vanagai nukirto kokią kaimynų vištą. Tėvas be didelių ginčų pinigais padengdavo nuostolius. Mes priaudydavome žvirblių, juos nupešdavome ir taip maitinome vanagus. Turėjome net ir stirnaitę, kurios motiną sudraskė vilkai, ir kažkoks tėvo policininkas našlaitę surado ir atnešė iš miško. Prijaukinta ji, kaip koks šunelis, visur sekiodavo paskui mus vaikus. Stirnaitė gyveno kluone, o voveraitė apsigyveno troboje, tėvo milinės kišenėje. Pro atidarytą langą ji laisvai išbėgdavo į lauką ir vėl sugrįždavo... Taip mes vaikai išmokome mylėti gamtą ir gyvūnus.

Nors tėvelis ir atsidėjęs gydėsi, bet džiovos sustabdyti niekaip nepavyko. Nežiūrint negalavimų, jis savo tarnybos iki pat mirties neapleido. Tame labai padėjo ir mūsų mama. Kai tėvas jau gulėjo sunkios ligos patale, mama net tapo neoficialia pasienio rajono viršininke. Deja, 1931 m. kovo 21 dieną tėvelis susirgo dar ir tuberkulioziniu meningitu ir, neatgaudamas sąmonės, kovo 27 dieną mirė. Nepaprastai šaltą kovo 30 dieną jis buvo iškilmingai palaidotas Vievio kapinėse. Tą pavasarį lauke

buvo tikrai labai šalta, todėl, pame nu, mama mus, mažesniuosius vaikus, į laidotuvių pabaigą kapinėse nebeleido, o paliko žydo karčiamoje, Vievyje, vienos linksmos lenkės priežiūroje.

Kergeliškėse gyvena 1922 metų gimimo Elena Jakonytė-Jakonienė, su kuria mes kartu lankėme pradžios mokyklą Malavolės kaime ir kuri dar gerai atsimena, kaip (pagal seną tradiciją) laidotuvių procesijoje buvo vedamas ir mirusiojo karininko mylimiausias žirgas.

Dėl laidojimo apeigų bei vietos kilo tam tikrų nesutarimų su Vievio bažnyčios klebonu, nes jis prieštaravo katalikiškam laisvamanio laidojimui. Buvo net siūlymų tėvą laidoti stačiatikių kapinėse, nes mano mama buvo stačiatikė. Bet galų gale sveikas protas ir gera valia nugalėjo, ir tėvelis buvo palaidotas kaip pridera – lietuvių katalikų kapinėse, garbingoje vietoje, kažkur visai netoli savanorių kapų. Vievio klebonui atsisakius, vėlionį į paskutinę kelionę palydėjo kunigas J. Mincevičius, jeigu neklystu, tam tikslui net iš Kauno atvykęs. Deja, antkapiu nebuvo kam pasirūpinti, ir kapo vieta iki šiol taip ir liko nežinoma.

Po ankstyvos tėvo mirties visi su mama persikėlėme gyventi į Zarasus. Čia vyresni broliai mokėsi K. Būgos vardo gimnazijoje, o aš su Kostu ir sesutėmis – pradžios mokykloje. Tą pačią mokyklą lankydavo ir vietinių rusų sentikių duktė – Marija Melnik, kuri vėliau tapo šlovinama sovietine heroje „Maryte Melnikaite“.

1934 metų vasarą, gyvendamas Zarasuose, tapau kito žinomo Lietuvos istorijos įvykio liudininku. Tuo metu, birželio pradžioje, mes su draugais stadione žaidėme futbolą, kai mūsų žaidimą nutraukė atskrendantis lėktuvas. Kartu su visais aikštėje kamuolį tada spardė ir Augustino Voldemaro brolio vaikai. Jie pirmieji ir pasigyrė, kad čia jų „dėdė atskrido“. A. Voldemaro brolis Zarasuose turėjo bankelį. Augustinas Volde-maras, 1934 metų birželio 7–8 d. surengęs karinį perversmą, kaip tik tada atskrido į Zarasus. Jis tikėjosi iš brolio gauti pinigų, kad galėtų įgyvendinti savo politinius sumanymus. Bet tuoj pat, nusileidus „dėdės Augustino“ lėktuvui, paskui jį į tą pačią pievą nutūpė kitas karinis lėktuvas. Iš jo išlipę karininkai mus vaikus nuvijo kuo toliau, o patys nusukubėjo suimti nevykusio perversmininko.

Mama Zarasuose nupirko dar pilnai neužbaigtą namą. Be to, ji miesto centre išsinuomavo patalpas, kuriose atidarė gatavų rūbų parduotuvę-siuvyklą, kur, pasamdžiusi porą moterų – siuvėjų, vietoje siuvo moteriškus rūbus bei čia pat juos parduodavo. Šis mamos verslas nekaip sekėsi. Dauguma provincijos žmonių tada siūdavosi pas „savus“ siuvėjus ir tokios „naujovės“ nelabai pripažino. Tad po dviejų metų nesėkmės mama turėjo parduotuvę uždaryti.

Zarasuose mama buvo subūrusi ir mėgėjišką teatro trupę, kuriai pati vadovavo, režisuodavo daug vaidinimų, o kartais ir pati vaidindavo juose. Taipogi ji kūrė ir siuvo tiems spektakliams drabužius.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

PREZIDENTO METINĮ PRANEŠIMĄ VERTINA ŽURNALISTAI

Atkelta iš 3 psl. gana neaiški institucija. Kelia nerimo ir vadinamoji delegavimo į Prezidentūrą praktika. Iš URM, iš VSD yra deleguojami asmenys, kurie atstovauja juos siuntusiai struktūrai, o ne padeda dirbti pačiam Prezidentui. Derėtų šio delegavimo atsisakyti, ir tai būtų didelė pažanga.

V. Adamkus visada sakė, kad iš esmės formalių politinių galių Prezidentui užtenka, ir jei jis tik nori būti veiklus, jis ir gali veikti. Deja, pats Prezidentas pastaruosius penkerius metus to neišnaudojo. Iš naujo Prezidento tikiuosi ir linkiu aiškiai suformuluotos vizijos. Tikiuosi, kad jis nesikratys atsakomybės, jog bus politinio tęstinumo ir politinio stabilumo užtikrintojas.

Artūras Račas. Pirmas išpūdis toks, jog tai nebuvo valstybės vadovo pranešimas, kad tai buvo gero apžvalgininko, žvelgiančio į viską iš šalies, pranešimas. Buvo apžvelgta šiandienė padėtis, bet pritrūko paties Prezidento, jo dalyvavimo, iškeltų tikslų, sėkmių ir nesėkmių įvardijimo.

Man pranešime labai pritrūko LEO bendrovės vertinimo. Kai Prezidentas kalba apie oligarchinius bruožus, jis tikrai neturi apeiti LEO klausimo, kuris iki šiol yra neišspręstas ir yra susijęs su visomis didžiosiomis problemomis. Prezidentas steigiant LEO bendrovę dalyvavo labai aktyviai, prisiėmė atsakomybę, o paskutiniame savo metiniame pranešime apie tai nepasakė nė pusės žodžio.

Kita vertus, pasigedau požiūrio apie tai, kas šiandien vyksta ekonomikoje. Kokią Prezidentas Lietuvą mato mokesčių, išmokų, ekonomikos požiūriu? Ar tenkina jį susidariusi padėtis, dabartinė mokesčių politika ir pan.? Juk tai irgi susiję su nuosmikiu. Nedera suvesti visko į moralę, nors tai, žinoma, susiję.

Užsienio politikoje jis buvo kur kas iniciatyvesnis nei vidaus. Rinkimų kampanijos metu Prezidentas žadėjo daugiau domėtis žmonėmis, bet panašu, kad tai nelabai įvyko.

Gaudamas informaciją iš kokių trijų deleguotų patarėjų, vargu ar gali būti įvykių sukuryje. Jis neišnaudojo visų turimų galių, pasirodė ne kaip aktyvus asmuo. Net aplinkosaugos klausimai buvo nustumti į šoną, nors jis juk buvo aplinkosaugininkas. Deja, šandien negalime įvardyti, kas konkrečiai buvo nuveikta Lietuvoje aplinkosaugos srityje, Prezidento poste būnant aplinkosaugininkui.

Pritrūko įvardijimo, kas sutrukdė pasiekti užsibrėžtų tikslų ir siekių. Jei kažkas trukdė, turėjo pasakyti, kas tai buvo. Tokiam įvardijimui tikrai reikia drąsos. Jos pritrūko. Prezidentu tapus Adamkui, mes turėjome dvi bėdas. Pirma – buvo išrinktas žmogus, kuris neturėjo gyvenimo Lietuvoje patirties. Antra – pats būdas, kaip jis tapo Prezidentu, vėliau tapo norma. Esu tvirtai įsitikinęs, kad Adamkaus, kuris neatitiko Konstitucijos reikalavimo dėl gyvenimo Lietuvoje, išrinkimas uždėjo prastą antspaudą visam jo darbui. Nors Adamkus kalba apie moralę, tačiau pats prisidėjo prie moralinės infliacijos.

Autoritetą Adamkus parodė per visą laiką du kartus: kai pasiūlė Gediminui Vagnoriui atsistatydinti, ir šis atsistatydino. Tas pat buvo su Artūru Zuoku ir Viktoru Uspaskichu, nors ir kiek švelnesne retorika. Deja, bet pastaraisiais metais Prezidento institucijos autoritetas krito labai žemai, ir jį pakelti bus tikrai lengva, jei tik kažkas norės. Manau, labai svarbu, kad naujas Prezidentas sugebėtų priminti ir įtikinti, kad būtent jis yra tiesiogiai visų piliečių renkamas valstybės vadovas.

Aš laukčiau iš naujo Prezidento, kad jis pasakytų, kokia kryptimi Lietuva turi eiti. Noriu išgirsti naujo Prezidento viziją, ir gana konkrečią viziją. Įvertinant reformas, kitus konkrečius dalykus. Ir tada kasmet jis galėtų pasitikrinti, kaip sekasi tą viziją įgyvendinti. Kiek žingsnių žengta į šoną, kiek į priekį.

Bernardinai.lt

Sviderskytės ir Zemkausko filmas – apie Lietuvos kelią į Europą

Penktosioms Lietuvos narystės Europos Sąjungoje (ES) metinėms artėjant Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje pristato filmą „Pačios keisčiausios sąjungos istorija“. Tai pirmasis lietuviškas dokumentinis filmas apie Europos vienijimąsi ir Lietuvos kelią į Europą.

Filmo projekto vadovė – LNK žurnalistė, patyrusi režisierė Gražina Sviderskytė (ją mūsų skaitytojai pažįsta iš susitikimų Čikagoje – red.). Filmo scenarijaus autorius – laidos „Snobo kinas“ vedėjas, rašytojas ir scenaristas Rytis Zemkauskas.

„Šeštąjį dešimtį gyvuojančios Europos Sąjungos vienijimasis yra apaugęs mitais Vakaruose ir mažai pažįstamas net kelioms rytų europiečių kartoms, kurie gyvena kitapus Geležinės uždangos. Šis filmas ne tik griaus stereotipus, kai demokratinė ES vis dar gretinama su Sovietų Sąjunga, bet ir sieks išsamiau supažindinti Lietuvos žiūrovus su Europos Sąjungos ištakomis, idėjomis, vertybėmis ir bendra ateitimi“, – mintį sukurti dokumentinį filmą apie ES komentavo Kęstutis Sadauskas, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas.

Filmas „Pačios keisčiausios sąjungos istorija“ nepakartojamų Europoje vykusią įvykių liudininkų lūpomis, retais archyviniais kadrais ir moderniomis vizualinės išraiškos formomis parodo Europos žemyno vienijimąsi. Filme atspindėta Europos Sąjungos steigiamųjų sutarčių svarba, svarbiausių bendrųjų politikų raida, institucijų kūrimas, Europos valstybių motyvacija stiprinti solidarią Sąjungą, didžiausios sėkmės ir nesėkmės drauge formuojant naująją Europą.

„Tai iš tiesų pati keisčiausia sąjunga pasaulio istorijoje, nes šalia įprastų politinių ir ekonominių pagrindų, remiasi humanitariniais ir filosofiniais, – sakė filmo scenarijaus autorius Rytis Zemkauskas. – Tam tikra prasme mūsų bandymas pasakoti ES istoriją yra bandymas rašyti

Žurnalistė Gražina Sviderskytė

kelionės istoriją nesibaigus kelionei. Todėl tai – kelio filmas. Kartu tai ir nedidelė enciklopedija: asmenybių, įvykių, idėjų. Ir dar šiek tiek romantikos ir idealizmo, nes be šių dalykų man neįdomu gyventi.“

Filmo „Pačios keisčiausios sąjungos istorija“ premjera įvyko balandžio 22 d. „Forum Cinemas Vingis“ kino centro didžiojoje salėje Vilniuje. Balandžio 28 d. filmas bus rodomas Šiauliuose, o balandžio 30 d. – Klaipėdoje. Lietuvos įstojimo į ES penkmečio dieną – gegužės 1-ąją LNK ir skaitmeninės televizijos INFO TV eteryje šį filmą galės pamatyti visa Lietuva.

Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje pasirūpins, kad naująjį lietuvišką dokumentinį filmą apie Europos Sąjungą pamatytų ir šalies moksleiviai. Rudenį, drauge su filmu, šalies mokyklas pasieks Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje išleista speciali mokytojo knyga – metodinė medžiaga, kuri padės mokytojams pristatyti naująjį filmą savo mokiniams.

Alfa.lt

Baleto koncertas – primabalerinos garbei

Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos Šokio teatre gegužės 10 d. rengiamas „Koncertas baletu primadonai“. Juo choreografinių projektų teatras „Vilniaus baletas“ savo ir žiūrovų vardu padėkos Leokadijai Aškelovičiūtei už kelis dešimtmečius, atiduotus Lietuvos baletu menui, nes balandžio 30 d. ši garsi XX a. 6-9 dešimtmečio baletu solistė minės gražų jubiliejų.

Leokadijos Aškelovičiūtės suakčiai rengiamame koncerte, kurį režisuoja choreografinių projektų teatro „Vilniaus baletas“ meno vadovas ir choreografas Jurijus Smoriginas, dalyvaus dabartinės Lietuvos baletu žvaigždės: Eglė Špokaitė, Miki Hamanaka, Živilė Baikštytė, Olga Konošenko, Rūta Kudžmaitė, Nerijus Juška, Aurelijus Daraškevičius, Aurimas Paulauskas, taip pat jaunesnės kartos baletu artistai Nailia Adigamova, Martynas Rimeikis, Romas Ceizaris, „Vilniaus baletu“ šokėjai Evelina Zorubaitė ir Misha Levinas. Į koncerto programą įtraukos klasikinių baletų ištraukos ir šiuolaikinio šokio miniatiūros primins platų Leokadijos Aškelovičiūtės kūrybos ratą – nuo tikslų klasikinio baletu formų iki jausmingos, vidumi išgyvenamos šiuolaikinės šokio plastikos.

1952 m. pradėjusi mokytis M. K. Čiurlionio meno mokyklos choreografijos skyriuje, L. Aškelovičiūtė baigė vieną garsiausių to meto choreografijos mokyklų – Agripinos Vaganovos baletu akademiją tuometiniame Leningrade. Tarp jos bendramokslų – ne tik visa Lietuvos baletu solistų karta (Raimundas Minderis, Gražina Žvikaitė, Pranė Sargūnaitė ir kiti), bet ir pasaulio baletu žvaigždės Natalija Makarova ir Rudolfas Nurijevs.

Dar M. K. Čiurlionio mokykloje išsiskyrusi ne tik gabumais, bet ir judrumu bei energija (jaunoji balerina aistringai žaidė futbolą ir turėjo „centro pendelio“ pravardę), Aškelovičiūtė kreipė ne vieno bendramokslu dėmesį – tarp mokyklinių jos gerbėjų ne vienas šiandien garsus ir ži-

nomas Lietuvos menininkas.

Tačiau grįžusi į Lietuvą, šokėja pirmenybę atidavė ekonomistui Sauliui Razmai – su juo, vėliau tapusiu vienu iš Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto signatarų, sukurtą šeimą sucementavo aistringa meilė baletui, kuria jie dalinasi ir su sūnumi Ainiu – Vytauto Didžiojo universiteto doktorantu.

Leokadija Aškelovičiūtė

Pirmasis vaidmuo Lietuvos operos ir baletu teatre – Aurora Piotro Čaikovskij „Miegančiojoje gražuolėje“, sušoktas 1959 metais, lydėjo Aškelovičiūtę visą kūrybinės karjeros laikotarpį; šiuo vaidmeniu balerina ir atsisveikino su baletu scena 1987-aisiais. Per beveik tris dešimtmečius sukurti visi pagrindiniai vaidmenys Lietuvos baletu spektakliuose – tarp jų: Odeta-Odilija „Gulbių ežere“, Žizel to paties pavadinimo pastatyme, Maša „Spragtuke“, Kitrė „Don Kichote“, Džiuljeta ir daugybė kitų. Aškelovičiūtė taip pat sukūrė daug vaidmenų lietuviškuose baletuose, iš kurių įsimintiniausias – Eglė Eduardo Balsio filme-balete „Eglė žalčių karalienė“. Balerina yra sukūrusi vaidmenų modernaus repertuaro spektakliuose, parengusi daugybę koncertinių numerių, su kuriais aplankyta dešimtys užsienio šalių.

Alfa.lt

Nedidelė a. a. Jurgio Daugvilos darbų parodėlė sekmadienį, balandžio 19 d., buvo atidaryta geležinkelio stotyje ir meno galerijoje, Beverly Shores, IN (The Beverly Shores Depot Museum and Art Gallery, 525 Broadway, Beverly Shores, Indiana 46301). Į atidarymą susirinko nemažas būrys miestelyje gyvenančių lietuvių. Tarp atvykusiųjų buvo ir čikagiečių. Gal tik man pasigirdo – labai jau liūdnas giesmės trimitavo ant sienos iškabinti J. Daugvilos angelai. Argi mes tik tiek vietos galime skirti ir tik tokią šio nuostabaus menininko parodėlę surengti? Žmogus, kurio koplytstulpiai, altoriai, skrynios ir kiti drožiniai lietuviškais ženklais puošia Amerikos žemę, tikrai nusipelnė geros parodos. Nieko neturiu prieš rengėjus – gal nemokėjo, gal nežinojo, kaip suruošti? Bet kyla klausimas, kodėl žmogui, kuriam po mirties įteikiamas atžymėjimas „A Beverly Shores Legend“ nebuvo galima skirti visas tris šios mažos galerijos sales?

Kad ir po liūdnos įžangos vis tik siūlau nuvykti ir pažiūrėti J. Daugvilos darbų. Tikrai verta. Paroda veiks visą mėnesį. Galerijos darbo laikas: penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais nuo 11:30 val. r. iki 3:30 val. p. p.Tel. pasiteiravimui: 219-871-0832.

Iš Čikagos važiuoti 94 greitkelio iki 49 kelio (išvažiavimas 26 B), sukti į rytus, į US 12 kelią ir važiuoti 4,5 mylios iki pirmo šviesoforo. Šiaurinėje pusėje stovi stotelės pastatas.

Nuotraukose: Aleksandra Daugvilienė su žymeniu, skirtu a.a. J. Daugvilai; J. Daugvilos „Nukryžiuotasis“; J. Daugvilos vaikai (iš kairės): Laura Burokas, Rita Cechavičius ir Marius Daugvila su Daugvilų giminės herbu, kurį jiems parodos dieną atvežė Ernestas Lukoševičius, taip pat šios giminės palikuonis.

Laimos Apanavičienės pamąstymai ir nuotraukos

SEATTLE, WA

Išpūdžiai iš Vasario 16-osios minėjimo

Atkelta iš 2 psl. estų bendruomenių Seattle pirmininkės Sarma Davidson ir Flen Karm bei kiti svečiai. Tuo parodoma, kad lietuviai mielai bendrauja su kitais JAV piliečiais, nėra uždara bendruomenė. Minėjime dalyvavo ir Lietuvos Respublikos garbės konsulas Washington valstijoje Vytautas Lapatinskas. Minėti svečiai gražiai pasveikino susirinkusius su svarbia Lietuvos švente. O susirinkusių į renginį žmonių buvo pilnutėlė salė.

* * *

Puiku, kad su latviais ir estais artimai bendraujama. Mūsų tautų likimai labai panašūs. Latvija ir Estija Lietuvai yra kaip tikros sesės. Todėl Baltijos kelio prisiminimas, kurio 20-metį minėsime šiemet rugpjūčio 23 dieną, buvo labai prasmingas. Neprisimenu, kad kokiame nors renginyje, kuriame aš dalyvavau, visa salė kartu su scenoje esančiu choru taip pakiliai būtų dainavusi, kaip šiame renginyje buvo sudainuota daina „Bunda jau Baltija”. Tokios akimirkos įsimena visam gyvenimui. Mes traukėme dainą su didžiuliu įkvėpimu, o mūsų sielos prisipildė džiaugsmo ir pasididžiavimo. Yra ko didžiuotis. Tokių renginių, kaip Baltijos kelias, pasaulyje nebuvo. Reikia tik pagalvoti – du milijonai žmonių susikibo rankomis ir sudarė gyvą grandinę, besitęsiančią apie 700 kilometrų, nuo Lietuvos sostinės Vilniaus Gedimino pilies bokšto per Rygą ir kitus miestus, miestelius bei kaimus iki Estijos sostinės Talino pilies bokšto. Tai buvo labai išpūdingas renginys. Aš laimingas, kad su visa šeima taip pat dalyvavau Baltijos kelyje. Mes sudarėme grandinę Ukmergės plento atkarpoje, einančioje per Vilniaus gyvenamąjį rajoną – Šeškinę. Čia žmonių buvo labai daug. Grandinei sudaryti nereikėjo net rankų ištiesti. Virš plento skraidė maži lėktuvai su trispalvėmis, mėtė gėlės. Deja, pasaulio valstybės ir dauguma kitų šalių žmonių nesuprato, koks tai buvo didingas įvykis ir kuo mums taip svarbus Baltijos kelias.

Šiuo renginiu labai piktinosi Kremliaus vadeivos. Tai suprantama. O buvo siekiama parodyti pasauliui Kremliaus tamsius darbelius – slapta Molotovo-Ribbentropo paktą, kuriuo fašistinė Vokietija ir komunistinė Rusija pasidalino rytų Europos valstybes bei 1940 metais okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją. Aš puikiai prisimenu tas dienas, kai į Lietuvą traukė Raudonosios armijos divizijų kariai, apsimuturiavę kojas specialiais autais, žmonių pramintais „šešiolika respublikų”. Pro mūsų namus arti Kupiškio vieškeliu žygiavo rusai – pėsti, nuo ryto iki vakaro, dvi dienas. Puikiai atsimenu ir kas toliau dėjosi, kaip jų būriai, traukdami „Katiušą”, kasdien po kelis kartus marširavo Kupiškio gatvėmis, rodydami kupiškėnams savo jėgą. Atseit, tupėkit tyliai, ausis suglaudę ir nedrįskit mums priešintis, antraip, atsidursite Sibire, pas baltas meškas. Kas į kalėjimus, lagerius ar Sibirą keliauti nenorėjo, turėjo vieną pasirinkimą – pagal galimybes trauktis į Vakarus. Vėliau daugelis jų apsigyveno JAV ir Kanadoje, Australijoje. Tokius prisiminimus man sukėlė Baltijos kelio paminėjimas lietuvių renginyje

Seattle.

Įdomu buvo pasiklausyti Viliaus Žalpio pranešimo apie anksčiausiai apsigyvenusius lietuvius JAV šiaurės vakaruose – Seattle ir Portland apylinkėse. Jų čia jau nemažai buvo 1904–1907 metais. Man į atmintį įstrigo tai, kad daugelyje vietovių buvo daug viengunių lietuvių vyrų, o lietuvačių merginų beveik nebuvo. Todėl vyrukams trūko nuotakų lietuvačių. Tai buvo tiesioginė rusų okupacijos pasekmė: vyrukai važiojo į JAV, dar neturėdami 20 metų, kad išvengtų rekruto dalios rusų kariuomenėje. Niekas nenorėjo tarnauti 25 metus okupantų kariuomenėje kažkokiam Rusijos imperijos pakrastyje ir sugrįžti namo (ar iš viso negrįžti) sulaukus beveik 50 metų amžiaus. Tai reiškė prarasti visą jaunystę ir brandžiausius metus, nesukurti šeimos.

* * *

Po sveikinimų ir pranešimo net keturi saviveiklos kolektyvai atliko meninę programą. Vaikų choro „Lylia lylio”, šokių kolektyvų „Lankas” ir „Lietutis” atlikta meninė programa visų buvo sutikta džiaugsmingai.

Gerą išpūdį paliko tai, kad buvo pagerbtos kolektyvų vadovės, o pagrindinei meno kolektyvų sielai Zitai Petkienei LB pirmininkas Rimas Mikšys įteikė atminimo dovaną, padėkojo už ilgametį pasiaukojamą darbą.

Kiek daug jaunimo ir vyresnių žmonių meninę dalį atliko! Aš paskaičiavau, kad šoko ir dainavo daugiau kaip 60 žmonių. Pastebėjau, kad kelių šeimų visi nariai dalyvauja saviveikloje. Ir ne tik saviveikloje. Jie organizavo renginį, parengė salę, priėmė svečius. Žodžiu, kaip sakoma, jų visur buvo pilna. Tai Vaičekonių, Lukoševičių, Činčių, Vaštakų ir kitos šeimos. Malonu pastebėti, kad ruošiant minėjimą ir jį vedant aktyviai dalyvavo neseniai į JAV atvykę lietuviai ir jų vaikai. Tai rodo, kad Seattle Lietuvių Bendruomenė yra susitelkusi ir vieninga. Senieji JAV lietuviai sutaria su naujai atvykusiais.

Minėjimo programą rengė Bendruomenės pirmininkas Mikšys ir Nomeda Lukoševičienė. Ji labai gerai paruošta, iliustruota, išsami. Net septynių puslapių. Tai beveik bendruomenės veiklos metraštis. Juk joje, apart minėjimo turinio, išvardyti visi saviveiklos kolektyvų nariai ir jų vadovai, įdėtos kolektyvų nuotraukos, pateikti himnų ir dainų tekstai, nurodyti visi minėjimo rengėjai ir pažymėta, kas už kurią dalį buvo atsakingas. Aš programą parsivešiu į Lietuvą, rodysiu visiems savo giminėms ir draugams, aiškinsiu, kaip Seattle Lietuvių Bendruomenės entuziastai moka organizuotai, vesti renginius.

Linkiu Seattle Lietuvių Bendruomenės nariams didelės laimės ir sėkmės visuose jų darbuose, kūryboje ir poilsyje! Toliau burkite lietuvius bendrai veiklai, nepamirškite lietuviškų dainų ir šokių, lietuvių kalbos! Te Seattle Lietuvių Bendruomenė visada turi daug saviveiklos vadovų ir entuziastų, renginių organizatorių, kuriuos mačiau šiame renginyje!

Sutrupinta

„Tulpė Times”,
2009 m. kovo mėn.

DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ
MIRTIES SUKAKTIS

A † A
EMILIJA LANDSBERGIENĖ

Mirė 1984 m. balandžio 24 d. Šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos mažojoje Prisikėlimo bažnyčioje Kaune ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio slaugos namų koplyčioje Putnam, CT.
Prisimename su malda, ilgesiu ir gilia meile.

Liūdinti šeima ir artimieji

LITHUANIAN MERCY LIFT

nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios buvo paaukotos nuo 2008 m. gruodžio 1 d. iki 2009 m. vasario 28 d. Aukos paskirtos Lietuvos moterų krūties vėžio ankstyvai diagnostikai. Prašome padėti Lietuvos moterims. Aukojo:

- \$500 – K. ir M. Jucas, IL.
- \$250 – R. J. Banys, IL.
- \$200 – E. ir D. Laukys.
- \$150 – V. J. Lembergas, CA.
- \$100 – D. ir V. Janušis, IL; M. ir L. Jatulis, NY; P. M. Merwin, IL; A. J. Ugenas, FL.
- \$50 – W. ir B. Opelka, IL; R. ir A. Parakininkas, FL; M. K. Dereske, NM; F. A. Raila, MS; S. ir R. Gaffney, NY; M. F. Jasins, CA.
- \$40 – D. ir V. Melinauskas, OH; P. ir P. Dauzickas, FL.
- \$35 – A. ir R. Marchertas, IL; New Smile Center, IL.
- \$25 – W. ir M. Dixon, MA; J. C. Gvidas, IL; D. Žemaitytė, OH; F. M. Radis, IL; J. Valaitis, IL; J. Mikulis, IL; D. R. Saulys, IL.
- \$20 – A. ir T. Gečys, PA.
- \$15 – H. E. Rutter, NJ; K. ir K. Bruzas, IL; E. Budelskis, IL.
- \$10 – A. Giedraitis, OH.

Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463.
Tel.: 708-636-6140. Tax ID #36-3810893.

lithuanianmercy lift@yahoo.com www.lithuanianmercy lift.org

Progresinių mokesčių demagogija

Atkelta iš 3 psl.

Gali būti sukurtas mokesčių režimas, kuris skatintų žmones gyventi kitur. Švedija atsisakė turto mokesčio, nes nemažai turtingųjų persikėlė gyventi į Londoną. Ji nėra vienintelė šalis, kuri neseniai panaikino turto mokesčių, kuriuo kasmet apmokestinamas žmogaus turimas turtas, paprastai 0,5 ar 1,0 proc. Austrija, Danija, Ispanija, Suomija, Vokietija, Suomija padarė tą patį. Kol kas Lietuva

neturi nekilnojamojo turto mokesčio, jau nekalbant apie paveldo ar turto mokesčių, tad mokesčių krūvis yra labai mažas.

Pagaliau įsidėmėtina, kad Seime svarstomas įstatymo projektas siūlo pajamų dalį didesnę nei 10,000 litų per mėnesį apmokestinti 40 proc. Tai neaukštas dysis, juolab, kad Lietuvoje neseniai visi mokėjo 33 proc.

Delfi.lt

DIDŽIOJI BRITANIJA

Benamių lietuvių prieglobstis – Piterborou miškai

Giraitė, esanti vos už kelių šimtų metrų nuo istorinio Anglijos bažnytkaimio, tapo vargana laikina stovykla, praneša express.co.uk. Drabužiai ir patalynė sukabinti ant medžio šakų, o žemė nuklota šiukšlėmis, liekanomis ir išmatomis – tokį vaizdą susidarė šaltinio žurnalistas. Čia pat pastatytose palapinėse ir iš brezentinių marškų suręstose pastogėse glaudžiasi daugiau nei 10 benamių migrantų iš Lietuvos ir Slovakijos.

Šis palapinių kaimelis, esantis visai šalia Piterborou (Peterborough), praėjusią savaitę atsidūrė dėmesio centre dėl galimų radikalios dešinėsios Britų nacionalinės partijos išpuolių prieš kitataučius. Miestui atstovaujantis parlamento narys konservatorius Stewart Jackson teigė: „Tai pasibaisėtinas reiškiny ir leiboristų vykdomos atvirų durų politikos pasekmė.” Migrantų stovykloje sąlygos,

anot žurnalistų, „varganos”. Bedarbiai ir benamiai žmonės, negalintys prašyti pašalpų, priversti tenkintis labdaringu maistu ir drabužiais. Benamiai teigė, kad negali grįžti į savo gimtąsias šalis, nes tapo apgavikų, siūliusių gerą darbą D. Britanijoje, aukomis. Iš jų buvo pavogti pasai. Kiti teigė norintys likti Britanijoje, nes namie yra ieškomi policijos. Nepaisant sudėtingų gyvenimo sąlygų, beveik visi migrantai patikino, kad sąlygos čia geresnės, nei jų gimtinėje.

Ne visi vietiniai Piterborou gyventojai patenkinti tokiu lietuvių ir slovakų svečiavimusi. „Mes ir taip turime daug bedarbių: 153 tūkstančių gyventojų miestelyje 6 tūkstančiai vietinių ieško darbo, o 9 tūkstančiai yra eilėje gauti būstą. Todėl paremti Rytų europiečių neturime galimybių”, – teigė konservatorius Jackson. Londonozinios.com

♦**Skaitytojų dėmesiui. Dėl susiklosčiusių aplinkybių, bandydami prisitaikyti prie gegužės 2 d. renginių gausos, „Draugo“ 100-mečiui skirtą simpoziumą rengėjai praneša, kad simpoziumas yra nukeliamas į gegužės 3 d. 3 val. p. p.** Jis vyks Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

♦**Dalia Cidzikaitė, PhD., „Draugo“** dienraščio vyriausioji redaktorė gegužės 3 d., 3 val. p. p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, Čikagoje, simpoziumo metu kalbės apie dienraščio „Draugas“ šiandieną. Paskaita bus „Draugo“ šimtmečio parodos atidarymo proga. Dienraščio redakcijos ir administracijos patalpose sukaup-tas nemažas archyvas, kurio dalį pa-matysite parodoje. Visuomenė kvie-čiama dalyvauti.

Dalis „Draugo“ archyvo

♦**Čikaga-Vilnius susigiminiavu-sių** miestų komitetas (Chicago-Vilnius Sister Cities International) ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia į susitikimą su Vilniaus mie-s-to meru Viliumi Navicku. Susitiki-mas vyks sekmadienį, balandžio 26 d., 1 val. p. p. Balzeko lietuvių kultū-ros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago). Susitikime dalyvaus mero žmona Jolanta Navickienė. Bus vai-šės. Balandžio 27–29 dienomis meras dalyvaus Chicago Global Cities foru-me. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

♦**Balandžio 30 d., ketvirtadienį,** 1 val. p. p. visus zarasiškius kviečia-me į „Seklyčią“, kur vyks Zarasų klubo valdybos organizuojamas susi-rinkimas.

♦**Motinos dienos pietūs įvyks** gegužės 3 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Le-monte. Pietus ruošia Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija. Stalus užsi-

sakyti galite tel.: 630-243-1432 (Irena Valaitienė).

♦**JAV LB XIX Tarybos rinkimai** LB apylinkėse įvyks š. m. gegužės mė-nesio 9–10 ir gegužės mėnesio 16–17 dienomis. Dalyvauti rinkimuose turi teisę visi Amerikoje gyvenantys lietu-viai. Teisę dalyvauti rinkimuose taip pat turi ir ne lietuvių kilmės asme-nys, kurių sutuoktiniai yra lietuviai. Vyriausiosios rinkimų komisijos elek-troninis adresas: tarybosrinkimai2009@gmail.com

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**„Draugo“ knygos sutiktuvės** Vilniuje įvyks liepos 7 d. vakare Na-cionalinėje galerijoje (Konstitucijos pr. 22, Vilnius). Kviečiame visus, tuo metu būsiančius Lietuvoje JAV lietu-vius, į šį renginį.

♦**Balandžio 28 d. (antradienį) 3** val. p.p. Lietuvių išeivijos institute (Daukanto g. 25, Kaune) Amerikos lietuvių visuomenininkė Elona Vaiš-nienė skaitys paskaitą „Lietuviškas gyvenimas JAV: nebuvo pinigų, bet buvo apščiai visuomeninio kapitalo“. Maloniai kviečiame dalyvauti!

♦**Gegužės 3 d., sekmadienį, New York Maironio mokykla** ruošia Mo-tinos dienos šventę. 10 val. r. – šv. Mišios Apreiškimo parapijos bažny-čioje, Annunciation Church (275 North 5th St., Brooklyn, NY 11211). Po šv. Mišių visus kviečiame į salę, esančią Our Lady of Mount Carmel Church (275 North 8th St., Brook-lyn). Maironio mokyklos mokiniai pa-sveikins visas mamytės, surengs gra-žią šventinę programą. Šventinius pietus ruošia New York Maironio mo-kyklos tėvų komitetas. Įėjimo bilie-tus platina: Raimundas Šližys tel.: 718-296-6376, Jurgita Mačiūnaitė, tel.: 516-543-8427. Daugiau informa-cijos: director@nymaironomokykla.org

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Nuolatinė mūsų dienraščio skaitytoja Nijolė Semėnaitė-Etzwiler tik atvykusi į „Draugo“ redakciją pasidomėjo, kas įdomesnio naujausiame laikraščio numeryje. Jos mama – Stasė Semėnienė – ne tik ilgametė dienraščio skaitytoja, bet ir nuolatinė korespondentė. Nuotraukoje: N. Semėnaitė-Etzwiler „Draugo“ redakcijoje. **Dalios Cidzikaitės** nuotr.

Skaitytojų dėmesiui

Kviečiame visus, į „Draugo“ knygynėlį atnešusius knygas ar kitus daiktus pardavimui, paskambinti Danguolei tel.: 773-585-9500 arba atvykti į „Draugą“ ir susitarti dėl neparduotų knygų ir daiktų atsiėmimo. **Administracija**

„Europos gėrimų festivalis 2009“

LR Generalinis konsulas Čika-goje informuoja, kad balandžio 29 d., trečiadienį, nuo 6 val. v. iki 8 val. v. viešbutyje „Sofitel Chicago Water Tower“ (22 East Chestnut, Chicago) vyks „Europos gėrimų festivalis 2009“ (European Drinks Festival 2009), kurį rengia Čikagoje akredi-tuoti Europos Sąjungos šalių genera-liniai konsulatai. Renginio tikslas – populiarinti Europos gėrimus Jungtinėse Valsti-jose, suteikti galimybę jų tiekėjams ir platintojams reklamuotis bei susitik-ti su galimais užsakovais. Lietuviškus gėrimus pristatys

„Baltic Food Distributing“ ir „Staw-ski Distributing“. Taip pat bus gali-ma paragauti vynų, alaus ir spiritinių gėrimų iš Airijos, Austrijos, Belgijos, Čekijos, Danijos, Estijos, Graikijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Len-kijos, Prancūzijos, Rumunijos, Slo-vėnijos, Švedijos, Vengrijos, Vokiet-i-jos ir kitų šalių. Bus patiekti „Sofitel“ viešbučio ir nacionaliniai užkandžiai. Daugiau informacijos galite rasti www.konsulatas.org, skiltyje „Konsu-lato naujienos“.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

Juno Beach, FL miesto rūmuose vasario 17 d. vyko Lietuvos vėliavos pakėlimo iškilmės. Ta proga dailininkė Rimgailė Zotovienė surengė nedidelę parodėlę apie Lietuvą. Nuotraukoje: R. Zotovienė prie Lietuvos stendo. **Asmeninio R. Zotovienės albumo nuotr.**

SKELBIMAI

• **Lithuanian Mercy Lift** nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios buvo paaukotos nuo 2008 m. gruodžio 1 d. iki 2009 m. vasario 28 d. Aukos skiriamos padėti Lietuvos perina-talinės naujagimių priežiūros pro-gramai. Aukojo: \$100 – A. J. Ugenas, FL; R. ir T. Jakubauskas, MA; M. ir L. Mursko, CT. \$50 – B. ir G. Ers-lovas, IN; V. ir G. Gedminas, FL; S. Radzevičienė, IN. \$40 – a. a. Euge-nijos Bacinskienės atminimui: L. ir A. Jurkūnas, FL. \$35 – G. Duoba, MI; J. A. Piliponis, IL. \$25 – D. M. Els-bergas, IL; W. ir B. Jasewicz, NY; B. S. Petrulis, FL; dr. A. Schneider, IL. \$15 – O. A. Baukys, FL. \$10 – V. ir P. Matulionis, OH. **Lithuanian Mer-cy Lift, P. O. Box 88, Palos Heig-hts, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Tax ID #36-3810893.** lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org

• **Lithuanian Mercy Lift** nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios buvo paaukotos nuo 2008 m. gruodžio 1 d. iki 2009 m. vasario 28 d. Aukos skiriamos padėti tuberkulioze (TB) sergantiems ligoniams Lietuvoje. Au-kojo: \$200 – J. R. Dainauskas, IL. \$50 – F. K. Lavigne, CT; R. Lepar-skas, MI; M. ir J. Leskys, CA; G. ir M.

Kriksciūnas, CA. \$25 – J. ir A. Druet-zler, IL; R. V. Taunys, CT; V. Bučmys, OH. \$20 – B. ir E. Kondratas, CT; M. ir C. Abelkis, IL. \$10 – dr. A. Baltch-Gravrogkas, NY. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-636-6140. Tax ID #36-3810893.** lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org

• **Lithuanian Mercy Lift** nuoširdžiai dėkoja The Oak Tree Philan-thropic Foundation, CA už \$5,000 auką. Šią auką paskyrė Šiaulių TB sanatorijai Lietuvoje. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-636-6140. Tax ID #36-3810893.** lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org

• **Lithuanian Mercy Lift** nuoširdžiai dėkoja W. A. Nasutavičius, CA už \$50 auką. Šią auką paskyrė Kėdainių našlaičių globos namams Lietuvoje. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-636-6140. Tax ID #36-3810893.** lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org